

GBI

RAPPORT

**Green
Business
Index** **2017**

CUPRINS

3	Cuvânt înainte
5	Despre Asociația Green Revolution
7	Ce este Green Business Index
11	Vedere generală asupra rezultatelor GBI 2017
14	TOP 3 GBI 2017
15	Dezvoltare Sustenabilă
28	Utilizarea Resurselor
36	Impactul asupra Mediului
44	Managementul Deșeurilor
49	Clădiri și Spații Verzi
57	Achiziții Verzi
62	Transport Sustenabil
66	Recomandări

CUVÂNT ÎNAINTE

Dacă ar fi să aruncăm o privire peste lumea afacerilor în anul anterior și să încercăm să o descriem printr-un cuvânt-cheie, probabil că cel mai nimerit ar fi „competitivitate”. Companiile au alergat în 2017 după consolidarea tot mai mare a poziției pe piață, au început să exploreze și să integreze în afacerile lor de zi cu zi inovații care anterior păreau de domeniul ficțiunii, precum inteligența artificială, smart building, big data etc. Nu cred să fi trecut o singură săptămână fără să fi auzit de achiziții majore în domeniul tehnologiei sau al industriei, de consolidări ale afacerilor prin reșezarea companiilor globale pe poziții tot mai agresive, sau de startup-uri care demarează în afacerile lor cu o rapiditate și flexibilitate remarcabile.

Dar ce are în comun aceasta cu protecția mediului? O mulțime de lucruri. De exemplu, gradul de flexibilitate al unei companii în ce privește competitivitatea este direct dependent de marjele de profit. De aceea, acolo unde acestea pot fi îmbunătățite printr-o mai bună gestionare a resurselor (de exemplu, printr-un consum specific mai mic de energie, implicit o amprentă de carbon mai mică), companiile pot răspunde mai bine competiției pe piață și își pot consolida poziția, își pot fideliza clienții, pot promova produse sau servicii verzi, tot mai apreciate pe piață, și își pot crește astfel afacerile.

Experiența noastră cu proiectul Green Business Index, la început ușor dezamăgitoare, se dovedește cu fiecare an care trece tot mai încurajatoare. Tot mai multe companii privesc la performanțele de mediu în directă legătură cu cele de afaceri. Drept vorbind, unele au fost nevoite să constate că între cele două există legături strânse, mai ales ca urmare a introducerii sistemului de taxare a circuitului ambalajelor (criza încă nu s-a încheiat!) și a taxei suplimentare la depozitarea deșeurilor (încă avem de lucru aici!). Și asta este doar începutul. Anii care ne stau înaintea sunt unii tot mai dificili pentru multe companii, în ciuda tendinței către protecționism a Statelor Unite și a Marii Britanii. Uniunea Europeană pare tot mai decisă să nu cedeze din ambițiile ei de a crea o economie europeană competitivă și prietenoasă mediului, și asta nu în mod necesar pentru că lobby-ului industrial european i-ar fi atât de drag mediul înconjurător pe cât din cauza faptului că Europa nu mai are resurse brute, așa încât trebuie să se reinventeze. Și nu există cale de întoarcere.

RALUCA FIȘER
Președinte
Green Revolution

DESPRE ASOCIAȚIA GREEN REVOLUTION

Asociația Green Revolution, fondată în martie 2009, este prima organizație non-guvernamentală de ecologie urbană din România, ce pune în practică măsurile ce stau la baza construirii unui oraș „verde”.

Green Revolution este un ONG orientat către susținerea și promovarea dezvoltării durabile în orașe, prin crearea de experiențe pozitive, povești de succes cu potențial de multiplicare la scară largă.

GREEN REVOLUTION ȘI-A PROPUȘ SĂ AMELIOREZE CALITATEA VIETII LOCUIITORILOR DIN ORAȘE PRIN:

- proiecte demonstrative, axate pe conștientizarea ecologică, educarea și cointeresarea oamenilor din mediul urban;
- facilitarea dialogului constructiv între sectorul public și cel privat, între societatea civilă și autorități.

GREEN REVOLUTION PROMOVEAZĂ ȘI SPRIJINĂ:

- proiectele legislative de mediu;
- adoptarea de către autorități, companii private și de stat a unui comportament responsabil față de mediu;
- eficientizarea și reducerea consumului de materii prime și energie;
- educația ecologică și respectul față de mediul înconjurător;
- colectarea separată a deșeurilor de ambalaje;
- mijloacele și soluțiile de transport ecologice și economice;
- folosirea bicicletelor ca mijloc de transport alternativ, realizarea sistemelor de piste destinate bicicliștilor;
- soluțiile și echipamentele eco, destinate consumului de masă.

EXEMPLE DE PROIECTE DE SUCCESS:

Legea Picnicului, înaintată de asociație prin intermediul Green Politics în Parlamentul României și adoptată în 2012;

Legea nr. 132/2010 ce prevede obligativitatea colectării selective a deșeurilor în instituțiile statului;

I'Velo, cel mai mare program de bike-sharing din România, în cinci ani de derulare a proiectului, a înregistrat aproximativ 1,2 milioane de utilizatori. Odată cu înnoirea flotei de biciclete I'Velo, 800 de biciclete recondiționate au fost donate copiilor din mediul rural, prin proiectul „Bicicleta de la țară”, în 2012.

Green Bee, un centru educațional neconvențional, sub formă unei nave spațiale amplasate în Parcul Tineretului. La bordul navei, copiii sunt purtați într-o călătorie intergalactică, în care învață despre ecologie, ecosistemele terestre și spațiul cosmic;

BikeFest, cel mai mare eveniment destinat bicicliștilor urbani, organizat anual de Asociația Green Revolution și ajuns la a cincea ediție, care adună laolaltă toți bicicliștii din oraș. BikeFest înseamnă cyclo-cross prin curtea Palatului Parlamentului, locul unde găsești cele mai fun competiții, activități de relaxare, super concerte și alte activități, care adună peste 5.000 de persoane la fiecare ediție.

Realizările Asociației Green Revolution au fost recunoscute de-a lungul anilor prin premii naționale și internaționale, printre care se numără:

- Premiu de Excelență - Gala Smart City Industry, 2017
- Green Awards - Diplomă pentru implicare activă și susținută în sectorul verde non-guvernamental, 2015
- Award for Corporate Excellence (ACE) 2013 pentru Green Bee, oferit de către Departamentul de Stat al SUA, 2013
- BikeFest: Premiul Juriului Cycling Visionaries Awards, Viena 2013
- Certificat de bună practică pentru proiectul I'Velo, în parteneriatele pentru responsabilitatea socială, Gala Responsabilitate Socială, 2013
- European Excellence Awards 2012, nominalizare
- PR Award 2010 „Ecology and environment”, nominalizare
- European Excellence Awards 2011 „Ecology and environment”, nominalizare
- Energy Globe Award 2010/2011 National Award for Romania
- Gala Societății Civile 2010, nominalizare
- Gala Premiilor pentru un mediu curat ECOTIC 2010, nominalizare
- PR Award 2010 / Silver Award, CSR section
- Green Awards 2010 / Best Green Third Charity Sector Campaign Award, Top 3
- Energy Globe / The World Award for Sustainability / for I'Velo
- Cea mai activă comunitate verde din România, prin proiectul de bike-sharing, I'Velo.

Green Revolution
be a part of it

Website: www.greenrevolution.ro www.facebook.com/asociatiagreenrevolution

CE ESTE GREEN BUSINESS INDEX

GBI

Green Business Index

Barometrul responsabilității față de mediu a companiilor din România

Green Business Index (GBI) este un proiect multianual al Asociației Green Revolution, inițiat în 2010, și având ca obiectiv evaluarea independentă și îmbunătățirea performanțelor de mediu ale companiilor din România.

- Singurul instrument prin care orice companie din România își poate evalua complet performanțele în managementul mediului gratuit, independent și la nivelul exigențelor internaționale, conform **ultimei ediții a standardului ISO 14001**
- Mecanism de monitorizare și vizibilitate a inițiativelor verzi din sectorul de afaceri românesc
- Instrument de asistență și formare pentru evaluarea și îmbunătățirea performanțelor de mediu în mediul de afaceri
- Instrument ajutător în conformarea cu cerințele legale sau, după caz, corporatiste, privind transparența și raportarea CSR, inclusiv în ceea ce privește conformarea cu cerințele **Directivei UE 2014/95** (raportarea non-financiară).

CUI SE ADRESEAZĂ GBI/

- companiilor române sau cu operațiuni în România, prin entități înființate legal sau sucursale ale companiilor multinaționale - ca instrument de management, evaluare și îmbunătățire a performanțelor de mediu și instrument de asistență și formare în managementul mediului;
- patronatelor, asociațiilor oamenilor de afaceri, și camerelor de comerț, ca modalitate de măsurare a performanțelor de mediu în sectorul de afaceri sau în segmentul de companii reprezentate;
- autorităților cu atribuții în protecția mediului, furnizându-le o imagine cuprinzătoare privind inițiativele companiilor din România în domeniul mediului și performanțele de mediu ale acestora ca și direcții strategice privind politicile de mediu în domeniul reglementărilor care să încurajeze eco-inovația în mediul de afaceri;
- publicului larg, organizațiilor non-guvernamentale de mediu și presei, ca mijloc de informare și monitorizare în domeniul sustenabilității în mediul de afaceri din România.

FUNDAMENTAREA GBI/

- bazat pe standardele internaționale în evaluarea performanțelor de mediu, responsabilitate socială corporativă (CSR) și transparența în afaceri, în mod particular pe **seria de standarde ISO 14001** (inclusiv ediția din Septembrie 2015), reglementările **EMAS, GRI, US GBC, LEED, BREEAM, ISO 26000**;
- dezvoltat de către o echipă multidisciplinară de specialiști cu largă experiență în domeniile vizate: politici în sustenabilitate, transport, resurse, impact asupra mediului, deșeurii, managementul carbonului, achiziții verzi, comunicare și implicarea stakeholderilor etc;
- validat de parteneri strategici.

ALINIERE INTERNAȚIONALĂ

Echipa de experți a actualizat cele 7 seturi de chestionare, conținând până la 200 de indicatori de performanță de mediu, aliniați la standardele internaționale relevante, în mod deosebit la ISO 14031, dar și la GRI, CDP, LEED, BREEAM etc. Încă din ediția 2015, Green Business Index a luat în considerare modificările așteptate pentru standardul ISO 14001, care au fost ulterior aprobate în luna Septembrie 2015.

Acolo unde a fost relevant, indicatorii de performanță de mediu au fost ajustați pentru a reflecta cerințe specifice ale legislației din România sau pentru a sublinia anumite aspecte de mediu care au o importanță specifică în contextul țării noastre;

Începând cu ediția 2015, echipa GBI a introdus, în premieră pentru România, **calculatorul amprentei de emisii de gaze cu efect de seră**, un instrument cuprinzător pentru calculul online al amprentei complete de carbon pentru companii și organizații, singurul de acest fel din România și printre puținele instrumente gratuite de această complexitate din lume. În ediția 2017, calculatorul de amprentă de carbon a fost **actualizat cu noi factori de emisie**.

INSTRUMENTE AJUTĂTOARE

În evaluarea performanțelor de mediu și a amprentei de carbon:

- **Ghidul privind evaluarea și raportarea performanțelor de mediu și a amprentei de carbon în companii** – furnizează îndrumări practice pentru companiile care doresc să își evalueze performanțele de mediu.
- **Tutoriale video** – oferă îndrumare pas cu pas pentru utilizatorii platformei online Green Business Index, ajutându-i în procesul de evaluare a performanțelor de mediu și în utilizarea calculatorului de emisii de gaze cu efect de seră și a aplicației privind evaluarea circularității;
- **Centrul de asistență** pentru utilizatorii GBI;
- **Seminarii și prezentări** ale proiectului.

PARTICULARIZARE ÎN CREȘTERE

Față de edițiile anterioare, echipa GBI a împărțit companiile participante în 4 sectoare economice cheie (producție, servicii, construcții și transporturi / logistică), cu indicatori de performanță de mediu ajustați pentru a reflecta specificitatea impacturilor de mediu ale sectoarelor respective, îndeosebi în ceea ce privește chestionarul care analizează performanțele de mediu în transportul sustenabil;

MAI SIMPLU, DAR NU SIMPLIST

GBI folosește o interfață grafică simplificată, prietenoasă utilizatorilor, cu răspunsuri predefinite la majoritatea întrebărilor, ușurând astfel completarea chestionarelor de către companii.

Aceasta nu s-a produs însă cu prețul calității evaluării, ci dimpotrivă, suntem convingeți că, pentru companii, creșterea vitezei de completare a chestionarelor le-a oferit ocazia să exploreze aspecte și probleme de mediu mult mai diverse și pe care nu le luaseră în considerare până la această ediție.

Pe de altă parte, odată cu GBI 2017 am eliminat solicitarea documentelor justificative odată cu introducerea răspunsurilor la chestionare, și am cerut aceste documente doar companiilor care au intrat în grupul celor care au fost nominalizate în cadrul Galei Green Business Index.

RAPOARTE INDIVIDUALIZATE

Toate companiile participante la GBI care au utilizat oricare dintre instrumentele principale puse la dispoziție (chestionarele, calculatorul amprentei de carbon, evaluarea circularității), au primit rapoarte individualizate.

Acestea au conținut evaluarea performanțelor de mediu în cadrul competiției, pe fiecare dintre domeniile de evaluare, identificarea domeniilor cu performanțe superioare, ca și a acelora unde sunt oportunități de îmbunătățire.

Alături de aceste informații, companiile participante au primit recomandări particularizate pentru îmbunătățirea indicatorilor de performanță sau pentru reducerea amprentei de carbon ori îmbunătățirea circularității.

MODALITATEA DE ÎNSCRIERE ȘI PARTICIPARE/

Participarea companiilor la Green Business Index s-a realizat prin înregistrarea gratuită pe pagina de internet a Proiectului, www.gbindex.ro, după ce și-au exprimat acordul cu termenii și condițiile de participare la Proiect.

Astfel, companiile au primit acces la un panou principal, unde sunt plasate instrumentele și serviciile disponibile.

În ceea ce privește instrumentul **Evaluarea responsabilității față de mediu a companiilor**, utilizat pentru stabilirea topului Green Business Index 2017, utilizatorii au acces la un panou secundar, în care sunt prezentate pictogramele și descrierile sumare ale celor 7 chestionare, particularizate pe fiecare sector în parte, astfel:

1.

Dezvoltare
sustenabilă

2.

Utilizarea
resurselor

3.

Impact asupra
mediului

4.

Managementul
deșeurilor

5.

Clădiri și
spații verzi

6.

Achiziții
verzi

7.

Transport
Sustenabil

Prin acceptarea termenilor și condițiilor de participare la Green Business Index, companiile și-au asumat întreaga răspundere pentru corectitudinea informațiilor furnizate. Cu toate acestea, companiile premiate sau nominalizate în mod specific în Raportul prezent au fost verificate în mod detaliat de către echipa de experți, în ceea ce privește documentele justificative furnizate ca suport documentar pentru răspunsurile la întrebările din chestionar.

Companiile participante au avut acces în fiecare moment al completării la informații legate de numărul de întrebări necompletate și procentul de completare pentru fiecare chestionar.

Pentru fiecare întrebare din chestionar, companiile au considerat ca perioadă de raportare anul calendaristic 2016 (în situații excepționale anul fiscal 2016).

PROCEDURA DE EVALUARE ȘI ALCĂTUIRE A TOPULUI GREEN BUSINESS INDEX/

Rezultatele GBI au fost generate automat de aplicația în care companiile au completat chestionarele. Pe toată perioada de completare și evaluare a chestionarelor GBI 2017, algoritmul de punctare a rămas neschimbat.

Astfel, fiecare dintre cele 7 chestionare GBI a fost structurat pe domenii de analiză, fiecare domeniu de analiză având o pondere specifică în cadrul chestionarului, direct proporțională cu importanța acestuia în tematicile abordate în chestionare. Suma ponderilor domeniilor de analiză care alcătuiesc un chestionar este 100%.

Apoi, în mod similar, fiecărei întrebări îi corespunde o pondere, direct proporțională cu importanța aspectului analizat în cadrul domeniului de analiză. Suma ponderilor tuturor întrebărilor în cadrul fiecărui domeniu de analiză este de 100%.

Răspunsurile la fiecare întrebare au fost punctate de la 0 la 100, în care 0 este punctajul acordat în cazul în care compania respondentă nu a avut, în anul de raportare, nici o preocupare sau acțiune practică legată de aspectul de protecție a mediului abordat în întrebare, iar 100 puncte s-au acordat când varianta de răspuns aleasă de companie a implicat cel mai mare efort de reducere a impactului asupra mediului sau în legătură cu aspectul de mediu abordat în întrebare.

Punctajele răspunsurilor s-au înmulțit cu ponderile specifice întrebărilor din cadrul fiecărui domeniu de analiză, valoarea astfel obținută înmulțindu-se mai departe cu ponderea domeniului de analiză în cadrul chestionarului.

Prin însumarea acestor valori s-a obținut punctajul total pe fiecare chestionar. Punctajul maxim pe care o companie participantă îl putea obține pentru fiecare chestionar a fost de 100 puncte.

Punctajul general s-a calculat prin însumarea punctajelor totale obținute la fiecare chestionar. Astfel, punctajul maxim general pe care o companie l-a putut obține a fost de 700 puncte.

Ulterior finalizării completării celor 7 chestionare (sau, după caz, a unui număr de chestionare la alegere), răspunsurile alese sau date de către companiile participante au fost analizate, alături de documentele justificative, de către echipa GBI de experți.

După caz, punctajele acordate inițial au fost ajustate conform acestor documente. Acolo unde a fost considerat necesar, s-au solicitat clarificări.

Pe baza rezultatelor înregistrate la evaluare s-a generat topul Green Business Index, pe fiecare chestionar în parte și pe ansamblu.

Pentru a putea fi premiate sau nominalizate în topul GBI, dincolo de condițiile de eligibilitate pentru participarea la proiect, echipa Proiectului a considerat necesare următoarele condiții minimale:

■ a) Companiile participante să completeze minimum 30% dintre chestionarele la care au ales să intre în competiție și să furnizeze documentele justificative pentru răspunsurile selectate. În topurile generale GBI, nu au acces decât companiile care au completat și au justificat răspunsurile la minimum 30% dintre întrebările la toate cele 7 chestionare.

■ b) Companiile participante să nu fi fost amendate pentru probleme de mediu și/sau ape și să nu fi avut autorizațiile de mediu și/sau autorizațiile de gospodărirea apelor suspendate sau anulate în anul 2016.

■ c) Să nu activeze pe piață în calitate de persoane, organisme sau companii care oferă servicii de consultanță de mediu și/sau audit de mediu.

Companiile care, în ediția GBI 2017, au utilizat **Calculatorul de Emisii de Gaze cu Efect de Seră**, au primit un bonus egal de 100 de puncte la alcătuirea topului general GBI 2017.

DISTINCȚII OFERITE ÎN CADRUL PROIECTULUI GBI/

— **primele 3 companii din top**, dintre care **marele premiu GBI** pentru cea mai responsabilă companie față de mediu, fără deosebire de zona geografică, în funcție de punctajul total cumulată de la toate cele 7 chestionare;

— **primele 3 companii pentru fiecare chestionar** sunt nominalizate în cadrul Raportului Green Business Index (altele decât cele 3 companii de la topurile anterioare)

— **premiul special pentru circularitate**, acordat companiei care a acumulat cele mai multe puncte în evaluarea circularității (dintr-un maxim de 100).

În cazul în care, ulterior generării topului Green Business Index și a publicării Raportului GBI 2017, se identifică abateri de la informațiile furnizate în cadrul Proiectului sau în legătură cu condițiile de selecție pentru topul GBI pentru anul de raportare 2016, organizatorii Proiectului își rezervă dreptul de a descalifica compania sau companiile în cauză și de a retrage, inclusiv în mod public, premiile acordate.

VEDERE GENERALĂ ASUPRA REZULTATELOR GBI 2017

RATA DE RĂSPUNS/

În cadrul ediției 2017 a Green Business Index, dintre cele **472** de companii înscrise la cele două instrumente, la întrebările de la instrumentul 1, rata de răspuns a fost următoarea: 12.3% au răspuns la peste 80% dintre întrebări, 8.9% au răspuns la 50-79% dintre întrebări, 22.5% la 30-49% dintre întrebări, și 56.3% la sub 30% din întrebări.

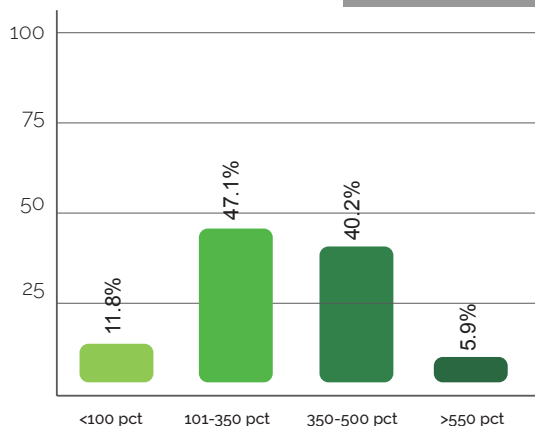
În ansamblu, rata de răspuns medie globală între companiile care s-au înscris în GBI 2017 a fost de 43.8%, față de 33.6% în ediția GBI 2017, valorile pe chestionar fiind cuprinse între 18.6% la chestionarul "Achiziții Verzi" și 55.6% la "Dezvoltare Sustenabilă". Chiar dacă valorile mici ale participării la competiție o parte a chestionarelor reliefează un interes relativ scăzut al companiilor din România pentru evaluarea comprehensivă a sustenabilității, rata globală de răspuns a crescut simțitor față de anul anterior, iar **numărul companiilor participante la competiție a crescut cu 12.4%** față de ediția din 2016. Asemenea ediției anterioare, am remarcat o concentrare a companiilor care și-au focalizat eforturile pe chestionare specifice, în loc să realizeze evaluări comprehensive, lucru care justifică întrucâtva procentul foarte mare al companiilor care au răspuns la mai puțin de 30% din întrebări. În general, companiile multinaționale și cele care au obținut și la edițiile anterioare rezultate bune, au continuat să folosească pe deplin facilitățile de evaluare ale proiectului, răspunzând la majoritatea (73%) întrebărilor din chestionare.

REZULTATE-CHEIE ȘI SEMNIFICAȚIA ACESTORA/

În ceea ce privește distribuția companiilor participante pe intervale de punctaje totale acumulate în competiția Green Business Index, rezultatele sunt ușor mai bune față de ediția GBI 2016.

Astfel, doar 11.8% dintre companii au acumulat sub 100 de puncte dintr-un total de 700 posibile (față de 38% în GBI 2016), 47.1% între 101 și 350 puncte (față de 39% în GBI 2016), 40.2% între 350 și 500 de puncte (față de 19% în GBI 2016) și 5.9% peste 500 de puncte (față de 4% în GBI 2016). Se remarcă astfel o scădere substanțială a numărului de companii care au obținut sub 100 puncte, și o creștere a numărului de companii pe toate celelalte intervale de puncte, mai ales în palierul 350-500 de puncte.

Distribuția companiilor
pe intervale de puncte

Procentul relativ ridicat de companii cu punctaj mic (101-300 pct) este în mod cert consecința **ratei de răspuns relativ redusă** la aceste companii, multe dintre ele preferând să se concentreze pe doar 2-3 chestionare în detrimentul unei evaluări cuprinzătoare. Dacă examinăm punctele obținute de companiile din acest grup pe chestionarele pe care acestea s-au concentrat, am putut constata că **media punctelor nu este substanțial diferită de mediile generale** pe chestionarele respective.

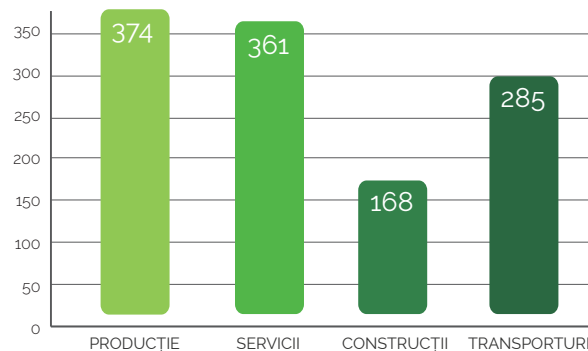
De aceea, dacă analizăm rezultatele, eliminând acest grup de companii (foarte probabil situația lor reală este mult mai bună, însă nu au acumulat puncte pentru că s-au concentrat doar pe unul din chestionare), și examinăm exclusiv rezultatele companiilor care au completat minimum 50% dintre întrebări, apoi exclusiv rezultatele companiilor care au completat minimum 80% dintre întrebări, situația este sensibil diferită, media punctelor obținute de companiile din grupele în cauză crescând semnificativ. Astfel, în cazul companiilor care au răspuns la minimum 50% dintre întrebări, media punctelor obținute se ridică la 385 puncte. În cazul companiilor care au răspuns la minimum 80% dintre întrebări, media punctelor obținute crește la 424 puncte, din acest ultim grup de companii niciuna neavând acumulate sub 200 de puncte.

Un progres constant îl reprezintă creșterea numărului de companii cu puncte peste medie, chiar dacă **există încă oportunități substanțiale de îmbunătățire a performanțelor de mediu** în multe dintre aceste companii. Faptul că, dintre companiile participante, 23% au trecut de media de 350 puncte subliniază această concluzie.

Analizând media punctelor obținute de companii după cele 4 sectoare economice în care au fost împărțite, observăm că firmele din sectorul producției au preluat fotoliul de lider, cu un punctaj mediu de 374 de puncte, urmate de cele din sectorul serviciilor, cu 361 de puncte, sectorul firmelor de logistică și transporturi, cu 285 de puncte și sectorul construcțiilor, cu doar 168 de puncte.

Punctele mai scăzute din sectoarele construcțiilor și transporturilor se explică prin prisma faptului că aceste companii activează în domenii foarte slab reglementate legal și puțin sau ineficient controlate de autoritățile de mediu din România, deși generează impacturi de mediu destul de importante. Este interesant și faptul că în puține din aceste companii există un grad acceptabil de conștientizare a implicațiilor de mediu aferente operațiunilor acestor companii.

Media punctelor obținute pe sectoarele cheie în GBI 2017

În ceea ce privește **distribuția punctelor obținute pe fiecare chestionar**, luând în considerare doar companiile care au completat minimum 30% dintre chestionarele în cauză, s-a putut observa că firmele din România au acumulat, în medie, cele mai multe puncte la chestionarele "Impact asupra mediului" (73), "Managementul deșeurilor" (66) și "Dezvoltare sustenabilă" (61), în ușoară creștere față de anul anterior. În același timp, cele mai slabe rezultate au fost obținute la chestionarele "Transport sustenabil" (45), "Clădiri și spații verzi" (48), "Utilizarea resurselor" (39) și "Achiziții verzi" (27), diferențele fiind nesemnificative față de ediția precedentă.

Este interesant de observat faptul că, la fel ca în anii precedenți, punctajele substanțial mai mari au fost obținute la chestionarele "Impactul asupra mediului" și "Managementul deșeurilor", arii de management de mediu unde indicatorii de performanță au legătură directă cu aspectele legate de **conformare legală**, acestea fiind în bună măsură aspecte destul de clar reglementate prin legislația în vigoare.

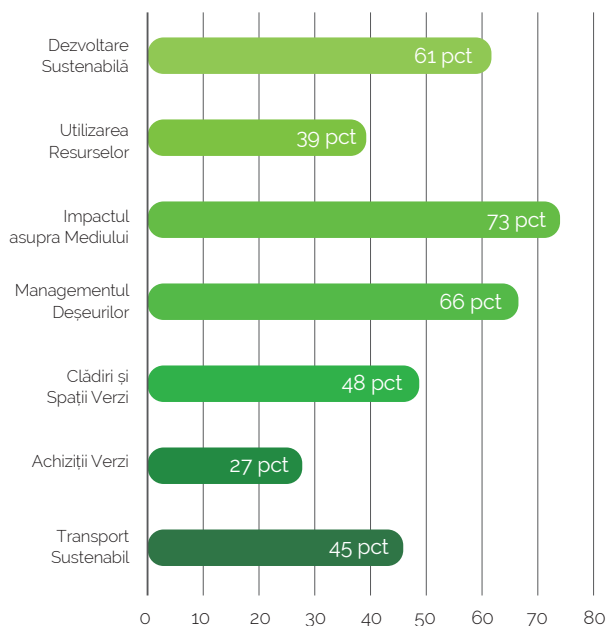
Preocuparea companiilor pentru conformarea legală este un aspect benefic, lăudabil. Cu toate acestea, discrepanța între rezultatele la aceste chestionare și cele de la chestionarele unde media punctelor a fost cu mult mai mică arată că, **pentru companii, a fi o companie verde adeseori înseamnă mai degrabă să țintească doar conformarea legală**.

Acest lucru este de așteptat să se schimbe în anii următori, ca urmare a **cerințelor noi ale standardului ISO 14001**, care pune un accent tot mai ridicat pe sustenabilitatea clădirilor, circularitate și abordarea impacturilor la nivelul ciclului de viață al produselor, și sustenabilitatea pe lanțul de furnizori.

Deși ne bucurăm să observăm că un punctaj relativ satisfăcător la chestionarul "Dezvoltare sustenabilă", semn că multe companii au adoptate elemente de politică și standarde de mediu ori sisteme de management de mediu și că eficiența acestora este, în mare, monitorizată, totuși am constatat faptul că firmele din România investesc **prea puțin în mod voluntar** și consideră sistemele de management de mediu mai degrabă instrumente ajutătoare în atingerea obiectivelor de conformare legală decât instrumente de îmbunătățire continuă a performanțelor în managementul mediului și platforme pentru obiective ambițioase în domenii precum utilizarea resurselor, achizițiile verzi sau transportul sustenabil.

Continuăm să remarcăm că nu se produce încă schimbare fundamentală de atitudine în ce privește utilizarea resurselor, chestionar la care punctajul mediu este încă foarte mic, expresia realității economiei noastre, **care produce puțin, dar consumă mult**. Din fericire, oportunitățile pe care companiile le au în acest domeniu în România ar trebui să le încurajeze să demareze programe multianuale de auditare și conservare atentă a resurselor, inițiative care le cresc competitivitatea, le scad costurile de producție și impactul asupra mediului și le cresc performanțele de mediu pe ansamblu.

Media punctajelor obținute pe chestionare

TOP 3 GREEN BUSINESS INDEX 2017

Începând din 2010, Green Business Index evaluează anual sustenabilitatea companiilor din România, urmărind, în primul rând, modul în care acestea își optimizează politicile, practicile și procesele pentru a realiza tranziția către un model de afaceri verde, circular.

Marele premiu Green Business Index 2017 este câștigat de compania care a demonstrat în cursul anului de raportare că și-a mobilizat resursele și și-a administrat afacerile astfel încât să asigure prosperitatea și profitabilitatea pe termen lung, luând în calcul aspectele de mediu și sociale în planul de dezvoltare.

MARELE PREMIU GBI

SC DHL INTERNATIONAL ROMANIA SDRL

LOCUL 2 GBI

TAKATA ROMANIA FABRICA DE CENTURI S.R.L.

LOCUL 3 GBI

ROMRADIATOARE SA

PREMIUL SPECIAL PENTRU CIRCULARITATE

DAR DRAXLMAIER ROMANIA SRL

Trebuie precizat că, în ediția 2017 a proiectului, au existat câteva companii care au obținut puncte însumate la cele 7 chestionare, care le-ar fi calificat să fie premiate, dar care au fost descalificate din cauza faptului că, în anul de raportare (2016), au fost amendate pentru încălcarea legislației de mediu sau care nu au respectat regula competiției de a completa și justifica minimum 30% dintre întrebările de la fiecare chestionar.

1. DEZVOLTARE SUSTENABILĂ

FUNDAMENTAREA CHESTIONARULUI/

Chestionarul „Dezvoltare sustenabilă” analizează existența și eficiența politicilor și standardelor de mediu în cadrul companiilor din România în anul de raportare 2016. El creionează **portretul sustenabilității companiilor**, așa cum este ea reliefată în politicile, practicile și programele acestora, urmărind, pe de-o parte, abordarea sistematică a conceptului de sustenabilitate în afaceri, și pe de altă parte, principalele rezultate concrete ale implementării politicilor de mediu în anul de raportare.

Chestionarul conține până la 54 de indicatori de performanță (în funcție de sectorul economic), structurați pe 12 domenii de evaluare a performanțelor de mediu, astfel:

- politica de mediu
- aspectele de mediu
- conformarea legală (din perspectiva abordării sistematice)
- obiectivele de mediu
- planurile și programele de acțiuni de mediu
- conștientizarea și instruirea angajaților
- comunicarea internă pe teme de mediu
- comunicarea externă pe teme de mediu
- auditarea și evaluarea performanțelor de mediu
- sustenabilitatea produselor (doar pentru sectorul producție)
- proiecte comunitare de mediu
- costuri și beneficii cu managementul mediului.

Punctele forte ale chestionarului sunt date de întrebările care fac referire la abordarea sistematică a evaluării performanțelor în sustenabilitate, transparența în comunicarea și diseminarea obiectivelor de mediu, a programelor și planurilor de acțiuni, rezultatele concrete obținute în implementarea sistemelor de management de mediu și inițiativele voluntare în sustenabilitate ale companiilor.

Cu alte cuvinte, nu am răsplătit în mod special faptul că există adoptate politici sau sisteme de management de mediu, ci mai degrabă implementarea cu succes, sistematică a acestora, în companii.

REZULTATE GBI 2017/

TOP 3/

LOCUL 1

SC DAR DRAXLMAIER
AUTOMOTIVE SRL

LOCUL 2

SC SISTEME DE PRODUCTIE
CABLAJE SRL

LOCUL 3

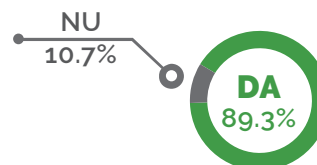
SC Wabag Water Services SA

Politica sau strategia de mediu a unei companii este modalitatea formală în care aceasta își arată angajamentul pentru protecția mediului și sustenabilitate. Existența unei politici de mediu în sine nu reprezintă o garanție a unei angajări reale a responsabilității față de mediu. Cu toate acestea, lipsa politicii de mediu este în cele mai multe cazuri indiciul unei preocupări scăzute față de mediu la nivelul conducerii de vârf, atitudine care, în majoritatea covârșitoare a situațiilor, se transferă la nivelul angajaților cu responsabilități operaționale în domeniu.

În ediția 2017 a GBI, **89,3% dintre companii au declarat că au o politică sau o viziune de mediu**, o proporție destul de ridicată, dar în ușoară scădere față de ediția anterioară a GBI (91,3%), rezultat care poate fi datorat creșterii numărului de companii participante dar și renunțării unora dintre companii la conformarea cu noua ediție a ISO 14001.

În ceea ce privește tematicile abordate în politica de mediu, peste 87% din companii au raportat că politicile lor de mediu conțin elementele obligatorii cerute de standardele internaționale în managementul mediului (ISO14000), precum conformarea legală, prevenirea poluării, obiective concrete de îmbunătățire continuă a performanțelor, analiza sistematică a acestora, precum și comunicarea periodică a performanțelor de mediu către stakeholderi.

Un salt foarte mare a fost înregistrat în ediția 2017 față de cea anterioară în ceea ce privește angajamentele de implicare concretă în comunitățile afectate, proporția companiilor care s-au angajat să facă acest lucru crescând de la doar 23,72% în ediția anterioară la 60,9% în ediția curentă. Această schimbare s-a produs, credem, pe fondul a doi factori importanți – intrarea în vigoare a obligațiilor noii ediții a standardului ISO 14001:2015 și apariția primului an de raportare CSR obligatorie conform reglementărilor europene în domeniu.

În ceea ce privește gradul de diseminare a politicii de mediu, **96%** dintre companii au comunicat în anul 2016 în legătură cu politica lor de mediu, o scădere ne semnificativă față de anul anterior. Ceea ce a crescut însă față de anul anterior este procentul companiilor care au comunicat într-un mod organizat, utilizând o **listă prestabilită de stakeholderi**, în acest caz proporția companiilor crescând de la 20,3% în 2015 la **32%** în 2016. Este de așteptat ca, pe măsură ce companiile vor trece prin primele iterații în procesul de implementare a ISO 14001:2015 și prin cel de comunicare conform reglementărilor europene, numărul companiilor care își organizează procesul de comunicare internă și externă să crească.

În ediția GBI 2017 a continuat să crească și procentul companiilor care aplică politicile de mediu tuturor activităților și amplasamentelor lor, inclusiv contractorilor cu operațiuni pe amplasamentele companiilor, acesta crescând de la 79,7% în GBI 2016 la 87,5% în GBI 2017, de asemenea o creștere importantă, în contextul cerințelor ISO 14000. Unul dintre efectele foarte importante ale acestei preocupări a companiilor va fi creșterea nivelului performanțelor de mediu pe lanțul valoric sau pe ciclul de viață al produselor și serviciilor.

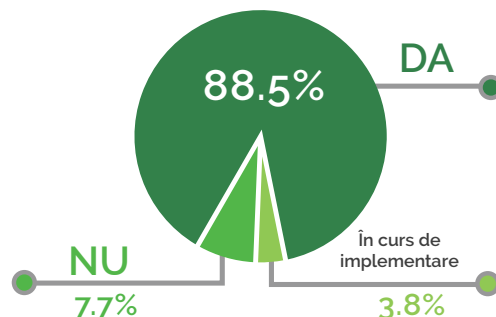
În ceea ce privește **implicarea conducerii de vârf în implementarea politicilor de mediu** în companii, am remarcat un **salt spectaculos** în abordarea companiilor participante, anume că proporția companiilor în care s-a raportat o implicare activă a conducerii de vârf în planificarea, implementarea și evaluarea periodică, regulată, a implementării politicii de mediu crescând de la doar 32,14% în 2015 la **82,6%** în anul de raportare 2016.

Utilizarea sistemelor de management de mediu în companii

În ceea ce privește asumarea responsabilității pentru politica de mediu, **76.9%** dintre companiile participante au raportat existența unui **sistem de alocare a responsabilităților top-down**, de la managementul de vârf până la nivel operațional, ceea ce semnaleză o **îmbunătățire considerabilă a percepției importanței aspectelor de mediu la nivelul conducerii companiilor**. În linie cu această tendință, am remarcat scăderea proporției companiilor care consideră că implementarea politicii de mediu este responsabilitatea exclusivă a managerului sau a responsabilului de mediu (în scădere ușoară față de anul anterior), în timp ce **7.7%** dintre companii (față de **8.6%** în 2015) nu au desemnat un manager de mediu și nici responsabilități specifice în interiorul companiei.

Pentru implementarea sistematică a prevederilor politicilor de mediu, **88.5%** dintre companii folosesc sistemele de management de mediu, în creștere ușoară față de ediția anterioară, **3.8%** fiind în primul an de implementare. Este îmbucurător că numărul companiilor care nu folosesc un sistem de management de mediu a scăzut de la **17.24%** la **8%**, și se apropie de cel al companiilor care nu au adoptată o politică sau o strategie de mediu (**10.7%**). Și în această ediție am remarcat că standardele ISO 14000 își păstrează popularitatea ca platformă pentru implementarea și auditarea standardizată a sistemelor de management de mediu, **83%** dintre companii preferând această schemă și, deși popularitatea schemei europene EMAS rămâne scăzută, creșterea proporției companiilor participante la GBI care o folosesc fiind dublă, de la **3.8%** în 2015 la **8.3%** în 2016.

Un aspect interesant de observat este faptul că, față de edițiile 2015 și 2016 a GBI, tendința în scădere privind certificarea independentă a sistemelor de management de mediu a fost inversată în ediția 2017, când proporția companiilor care au **sistemele de management de mediu certificate independent a crescut de la 74.07% la 88.5%**. Va fi interesant de urmărit evoluția acestui indicator pe parcursul următorilor ani, având în vedere în special cerințele standardelor ISO 14001 și ale Directivei EMAS cu privire la comunicarea externă și mai ales la sustenabilitatea pe lanțul valoric.

ASPECTE DE MEDIU/

Identificarea, evaluarea, documentarea și prioritizarea aspectelor de mediu ale unei companii reprezintă o etapă critică pentru succesul implementării politicii de mediu și pentru atingerea obiectivelor strategice ale companiei în acest domeniu. În mod obișnuit, identificarea și evaluarea aspectelor de mediu presupun un efort important pentru companie, constând în analiza detaliată a operațiunilor, a produselor și a serviciilor, așa încât, adeseori, după primul ciclu de evaluare, multe companii nu mai refac niciodată sau refac doar formal acest proces, rămânând la același set de aspecte de mediu. Aspectele de mediu ale unei companii se modifică în timp, odată cu transformările care apar în structura, operațiunile, activele, produsele și serviciile companiei, iar identificarea anumitor aspecte, mai puțin evidente la prima vedere, depinde de experiența și de nivelul de pregătire al persoanelor care efectuează această activitate în cadrul sistemului de management de mediu. Pe de altă parte, alegerea și importanța criteriilor utilizate în prioritizarea aspectelor de mediu reflectă întotdeauna direcția către care se îndreaptă în realitate politica de mediu. Deși nu este aplicabil în absolut toate circumstanțele, existența aceleiași liste de aspecte de mediu într-o companie este un semnal clar al unei abordări formale a acestui proces, și un indicator al faptului că acea companie a urmărit, cel mai probabil, certificarea sistemului de management înaintea oricărui alt obiectiv. Însăși rolul sistemelor de management de mediu este să reducă în timp numărul, frecvența de apariție și severitatea aspectelor de mediu.

În ediția GBI 2017, **91.7%** dintre companii au avut implementată și aplicată o procedură de **identificare și evaluare periodică a aspectelor de mediu** (în creștere față de ediția anterioară, 80%), în timp ce 4.2% au identificat o serie de aspecte de mediu doar cu ocazia unor evaluări de mediu sau a unor audituri realizate de firme de consultanță. În cazul a 4% dintre companii – un procent destul de scăzut - acestea nu identifică și nu evaluează periodic aspectele de mediu, majoritatea fiind companii din sectorul serviciilor. Cu toate acestea, aproape 15% dintre companiile care au adoptată o procedură de identificare și evaluare a aspectelor de mediu nu dețin o listă concretă a aspectelor de mediu aplicabile operațiunilor lor. În lipsa acestora, este dificil ca aceste companii să își gestioneze eficient riscurile de mediu, cu excepția situațiilor când operațiunile sunt foarte simple iar aspectele de mediu sunt limitate și foarte bine cunoscute, fără evoluție în timp sau în relație cu circumstanțele prin care trec companiile.

În ceea ce privește criteriile utilizate în prioritizarea aspectelor de mediu și stabilirea aspectelor semnificative, cele mai des menționate au fost:

- **Gravitatea impactului asupra mediului (daunele produse) – 100%**
- **Riscul de încălcare a legislației de mediu – 95.1%**
- **Probabilitatea de producere a impactului asupra mediului – 70%**
- **Presiunea asupra resurselor (apă, aer, sol, materii prime etc.) – 70.2%.**

În același timp, criteriile cele mai rar utilizate au fost costurile de remediere sau depoluare (45.2%) și abilitatea companiei de a controla și reduce impactul asupra mediului (55.9%).

Este interesant totuși de observat că procentul companiilor care au indicat **riscurile reputaționale** a crescut semnificativ față de anul trecut, ajungând la circa 60% din companiile participante. Chiar dacă, justificat întrucâtva, companiile se orientează cu prioritate către conformarea legală și protejarea intereselor imediate, este lăudabil faptul că se

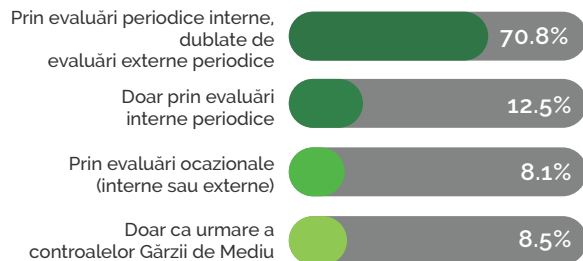
manifestă un interes în creștere pentru elemente de risc non-tangibile pe termen scurt, precum cele reputaționale. Interesul redus față de costurile de remediere sau depoluare poate fi rezultatul faptului că legislația națională nu este suficient de clară și implementată în ce privește impunerea obligațiilor de remediere, atunci când mediul ajunge să fie contaminat.

CONFORMAREA LEGALĂ ÎN PROTECȚIA MEDIULUI/

Conformarea companiilor cu cerințele legislației din domeniul protecției mediului reprezintă obiectivul minim pe care orice firmă care aspiră la statutul de "companie verde" ar trebui să îl aibă în vedere. Într-un mediu de reglementare dinamic, în continuă schimbare, multe companii ar trebui să conștientizeze că nu este suficient să dețină o autorizație de mediu sau ape valabilă și să nu fi fost identificate neconformități în decursul controalelor din partea Gărzii de Mediu. Experiența arată că o bună parte a accidentelor de mediu au avut drept cauză primară ignorarea de către companii a anumitor cerințe și obligații legale și că nu au avut implementate proceduri pentru identificarea și analiza adecvată a cerințelor legale relevante, lipsindu-le, în același timp, evaluări periodice interne și externe asupra conformării legale de mediu.

În anul 2016, doar 8.3% dintre companiile respondente au considerat că obligațiile lor legale se limitează la specificațiile incluse în autorizațiile de mediu/ape (21.8% în 2015), iar doar **4.2% nu au un registru distinct conținând cerințele legale** relevante operațiunilor lor. Aceasta constituie o schimbare de direcție importantă, având în vedere că numărul companiilor aflate în această circumstanță a scăzut de peste 5 ori față de anul anterior. Un alt aspect foarte interesant și demn de remarcat constă în faptul că mare parte dintre companiile respondente consideră că, pentru ambițiile proprii în sustenabilitate, nu este suficientă alinierea la standarde de mediu suplimentare cerințelor legale din România.

Modalitatea de verificare a conformării legale în protecția mediului

Am notat de asemenea că, în ce privește modalitatea de verificare a conformării legale, circa **83.3% dintre companii realizează evaluări periodice**, fie interne și externe, în timp ce restul de 8.1% își evaluează situația conformării doar ocazional, iar 8.5% doar când sunt controlate de Garda de Mediu.

Pentru anul de raportare 2016, 86.4% dintre companii au considerat că, în această perioadă, și-au îndeplinit în totalitate obligațiile legale, în timp ce restul de 13.6% dintre companii au considerat că și-au îndeplinit obligațiile legale în proporție de peste 75%.

Dincolo de modalitatea prin care o companie se asigură, în mod practic, că activitățile sale sunt desfășurate în conformitate cu obligațiile legale, este important ca aceasta să aibă prestabilită modalitatea în care acționează în situația în care descoperă că nu respectă legea. În România și în lume, companiile ambițioase în domeniul performanțelor de mediu consideră că nesatisfacerea integrală a cerințelor legale de mediu (considerate standardul minim de performanță) ilustrează un management de mediu atât de deficitar, încât se impune oprirea imediată a activității companiei până la remedierea situației. Această abordare este totuși adoptată de doar **43.5%** dintre companiile respondente, în timp ce 4.3% nu acționează pentru remedierea situației de neconformare decât dacă autoritățile de reglementare sau control le impun acest lucru.

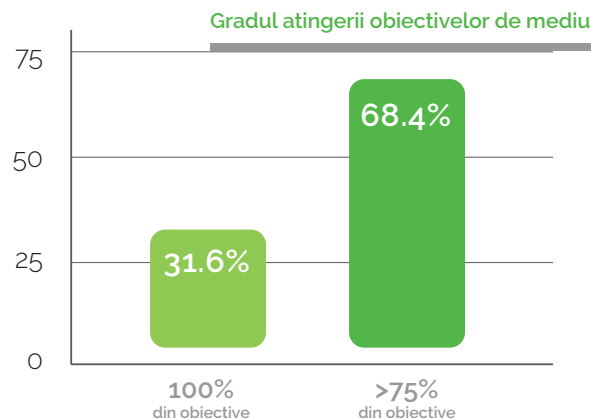
OBIECTIVE DE MEDIU

Obiectivele de mediu reprezintă într-o companie transpunerea liniilor strategice ale politicii de mediu, aplicate la aspectele de mediu semnificative și exprimate, pe cât posibil, cantitativ. Evaluarea periodică a gradului de atingere a acestor obiective este necesară pentru că ea confirmă implementarea cu succes a politicii de mediu, în abordările ei strategice.

În ediția curentă a GBI, **85%** dintre companiile respondente dețin și implementează o **procedură** prin care identifică, stabilesc, urmăresc atingerea și, după caz, revizuiesc obiective prin care politica de mediu este pusă în practică, în creștere față de anul trecut (71.2%). În același timp, circa 15% dintre companii sunt orientate preponderent către îndeplinirea cerințelor legale în domeniu, la jumătate față de ediția trecută a GBI.

În ceea ce privește **periodicitatea evaluării îndeplinirii obiectivelor** de mediu, jumătate dintre companii au făcut acest lucru o singură dată în anul 2016, 15.2% - semestrial și circa 35% - trimestrial sau mai des, valorile fiind similare anilor anteriori ai proiectului GBI.

În evaluarea proprie, **31.6%** din companiile respondente au considerat că **și-au îndeplinit în totalitate obiectivele de mediu** stabilite pentru anul 2016 și 68.4% în proporție de peste 75%.

PLANURI ȘI PROGRAME DE ACȚIUNI ÎN PROTECȚIA MEDIULUI /

Planurile și programele de acțiuni în protecția mediului reprezintă instrumentele practice prin care sunt atinse obiectivele de mediu. În ceea ce privește acțiunile incluse în planurile sau programele de mediu, raportul dintre acțiunile voluntare și cele obligatorii, având ca scop conformarea legală, reprezintă un indicator al ambiției companiei respective de a atinge performanțe de mediu superioare și al motivațiilor pentru care compania a adoptat politica de mediu și sistemul de management de mediu. Este important de notat faptul că, începând cu anul 2017, obiectivele și angajamentele ale companiilor care aderă la standardul ISO 14001:2015 sunt reconsiderate ca parte a obligațiilor companiilor, fără a mai face astfel deosebire între obligațiile legale și inițiativele voluntare.

Alături de gradul de atingere a obiectivelor de mediu, cel al implementării acțiunilor din planul de mediu este expresia eficienței și a succesului în inițiativele de mediu ale companiei.

În ceea ce privește alocarea responsabilităților pentru implementarea planurilor de acțiuni de mediu, situația companiilor participante la GBI 2017 este similară celei din ediția anterioară. Astfel, **59.1% dintre companii au plasat responsabilitatea pentru planurile de acțiuni conducerii de vârf a companiei**. Rămâne de notat, totuși, că peste o treime dintre companii consideră, în mod greșit, că responsabilitatea pentru planurile de acțiuni este a managerului sau departamentului de mediu.

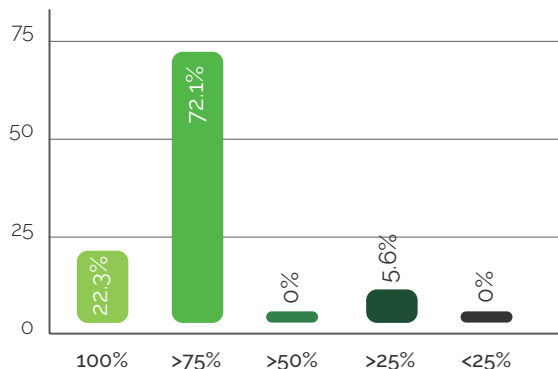
- prevenirea poluării – 100%
- minimizarea deșeurilor – 95.2%
- reducerea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră – 76.2%
- reducerea poluării aerului – 72.6%
- economia de materii prime – 67.4%.

La polul opus s-au situat măsurile care au vizat creșterea performanțelor de mediu ale contractorilor și furnizorilor (42.9%, chiar dacă au crescut față de 26.92% în anul 2015) și reducerea impactului asupra biodiversității (33.2%, similar față de anul anterior), teme care sunt în mod convențional abordate mai puțin de către companiile în România. Este interesant de observat că, la fel ca și în ediția GBI 2016, un **procent important de companii au investit în acțiuni de minimizare a deșeurilor** în anul de raportare, cel mai probabil cu aplicabilitate deosebită la deșeurile de ambalaje. Se mai poate remarca tendința de creștere a interesului companiilor pentru economia de energie și materii prime, proporția companiilor care au adoptat măsuri în această direcție fiind mai mare decât la ediția anterioară 2015 a Green Business Index.

În ceea ce privește **proporția măsurilor voluntare** în planul de acțiuni de mediu din anul de raportare, **26.3%** dintre companiile respondente au avut planurile de acțiuni alcătuite integral din măsuri voluntare, în ușoară creștere față de GBI 2016 (18.8%). Acest lucru indică faptul că aceste firme consideră **conformarea legală** ca fiind un obiectiv minimal, măsurile focalizate pe conformarea legală nefăcând parte din planurile de acțiuni, ci parte din viața de zi cu zi a companiilor în cauză. Pe de altă parte, trebuie apreciat faptul că proporția companiilor care au avut peste 50% măsuri voluntare în planurile lor de acțiuni în 2016 rămâne destul de ridicată pentru România – 63.1%, în stagnare față de ediția anterioară.

Pentru ediția GBI 2017, **gradul de implementare a planurilor de mediu** ale companiilor a fost în general **foarte bun**, 94.4 dintre companii considerând că au implementat cu succes peste 75% din măsurile incluse în acestea, în creștere față de ediția GBI anterioară (87.4%).

Gradul de implementare a planurilor sau programelor de acțiuni de mediu

CONȘTIENȚIZARE ȘI INSTRUIRE ÎN PROTECȚIA MEDIULUI/

O companie este în mare măsură verde atunci când angajații ei – nu doar managerul de mediu – sunt conștienți și instruiți în mod adecvat, periodic, în identificarea, evaluarea și gestiunea eficientă a aspectelor de mediu.

Cu toate acestea, nu trebuie uitat faptul că fiecare companie are particularitățile ei, cultura organizațională proprie, aspecte de mediu proprii, valori și priorități personalizate.

De aceea, am solicitat companiilor participante să prezinte criteriile care au determinat campaniile de instruire și conștientizare desfășurate în anul de raportare. Cele mai des menționate sunt:

- liniile directoare ale politicii de mediu (99.3%)
- aspectele semnificative de mediu (89.5%)
- obiectivele de mediu și planurile de acțiuni pentru atingerea acestora (84.2%).

Aceasta demonstrează pragmatism și focalizare pe atingerea obiectivelor de mediu și a elementelor strategice din politica de mediu.

Cele mai rar utilizate criterii au fost obligațiile impuse de clienți sau parteneri de afaceri/finanțatori și inițiativele sau ideile venite din partea angajaților (52.6%), fiind totuși observată o creștere substanțială a frecvenței acestor criterii utilizate de către companii, de la 40% în ediția GBI 2016. Este de așteptat ca tendința creșterii frecvenței instruirilor către aceste teme – până acum considerate "exotice" să se mențină, în special datorită cerințelor noii ediții a ISO 14001. În ceea ce privește ultimul indicator, valoarea acestuia ilustrează o participare slabă a angajaților în procesul de management de mediu.

Măsurând **gradul de participare a angajaților** în campanii de conștientizare și instruire în protecția mediului, două treimi dintre companii au derulat campanii în care au implicat minimum 75% din angajați, în timp ce restul și-au instruit sub jumătate din personal în anul 2016. Se constată, așadar, o polarizare a participării angajaților la campanii de conștientizare și instruire, manifestată printr-o creștere a numărului de companii la ambele extreme.

COMUNICARE INTERNĂ ÎN PROTECȚIA MEDIULUI/

În multe situații, intensitatea și calitatea comunicării pe teme de mediu la nivelul angajaților determină nivelul participării lor active la rezolvarea problemelor de mediu ale companiei.

În ceea ce privește **mijloacele de comunicare pe tematici de mediu** utilizate de companii față de angajații proprii, cele mai des utilizate sunt cele active, și anume:

- prin programul de instruire regulate de mediu (75.7%)
- prin mijloace pasive, precum avizare de informare (70.6%)
- prin direct mail către toți angajații (70.6%)

COMUNICARE EXTERNĂ ÎN PROTECȚIA MEDIULUI/

Din punctul de vedere al frecvenței comunicării interne în sustenabilitate, 30.2% dintre companii au comunicat doar semestrial sau anual, 21% - trimestrial, 40.2% - lunar, și numai 8.6% - săptămânal și mai des, valori în general similare celor de la edițiile anterioare ale proiectului, poate doar ușor mai scăzute pe intervalele de frecvență mai mare.

Pe de altă parte, am constatat adesea că managerii fac confuzie între programele de instruire și comunicare, pe de o parte, și comunicarea internă în protecția mediului pe de cealaltă. De aceea, frecvența și conținutul comunicărilor pe teme de mediu sunt în general supraestimate.

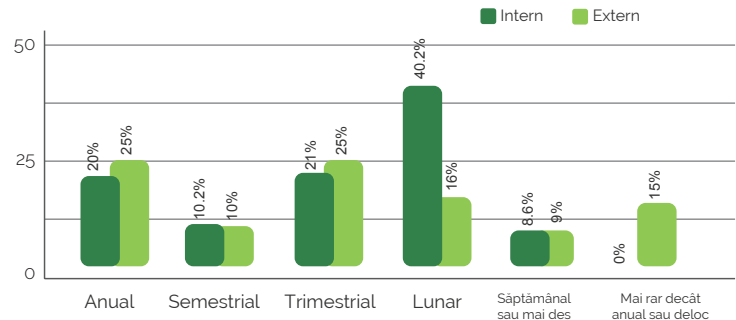
Companiile care urmăresc dezvoltarea unei culturi organizaționale prin care să încurajeze inovația, ca și o implicare serioasă a angajaților în managementul mediului, promovează instrumente de dialog și implicare complexe, precum instrumente de feedback și colectare a inițiativelor și ideilor angajaților, valorificându-le oricând acestea sunt pertinente și aplicabile, și recompensându-le în mod adecvat, în cele mai multe cazuri.

În competiția Green Business Index 2017, doar 9.5% dintre companiile participante nu au avut implementate nici un fel de sisteme de acest fel, restul recurgând la diferite instrumente care colectează ideile angajaților, fie active (în discuții directe sau de grup) fie pasive (ex. "cutia de sugestii"). Este de remarcat creșterea consecventă a numărului de companii (90.5% în 2016 față de 76.47% în 2016 și respectiv 40% în 2014) care utilizează mecanisme de încurajare și implicare a angajaților.

Cu toate acestea, implicarea angajaților, conform datelor furnizate de companiile participante, nu s-a reflectat într-un număr mare de **inițiativele de mediu** adoptate de companii ca urmare a unor idei sau propuneri venite din partea angajaților. Astfel, 57.1% dintre companii au adoptat în planurile de acțiuni sub 50% dintre propunerile sau ideile colectate de la angajați, 14.3% au adoptat între 51 și 75% dintre sugestiile angajaților și 28.5% - peste 75% dintre propunerile acestora.

Ca urmare a presiunilor crescânde din partea organizațiilor neguvernamentale și a investitorilor, în special a investitorilor instituționali, companiile au fost tot mai mult obligate să se implice în comunicarea și dialogul cu stakeholderii externi în aproape orice domeniu al afacerilor lor, cu atât mai mult în subiecte precum impactul asupra mediului, impactul social și guvernanta corporatistă (concept denumit și responsabilitate socială corporatistă - CSR). Acele companii care au făcut acest lucru din proprie inițiativă și care au văzut oportunități dincolo de respectarea obligațiilor față de investitorii instituționali și mediul neguvernamental au constatat că pot extrage informații foarte valoroase din acest dialog, care să fie apoi transferate în zona deciziilor de afaceri, cu beneficii substanțiale în ce privește competitivitatea și inovația.

Frecvența comunicării interne vs externe în protecția mediului

În cadrul proiectului Green Business Index, am analizat modalitățile de comunicare externă în protecția mediului existente în cadrul companiilor, frecvența cu care ele comunică în exterior, subiectele care sunt comunicate și modalitățile de colectare și analiză a opiniilor, observațiilor și reclamațiilor din exterior.

Imaginea de ansamblu pe care am creionat-o utilizând răspunsurile oferite de companii la întrebările specifice din chestionar ne arată faptul că multe dintre acestea au devenit tot mai implicate într-un dialog activ cu stakeholderii externi, aspect subliniat și anterior, atât la analiza despre politica de mediu, cât și cu privire la criteriile utilizate de companii privind selecția aspectelor semnificative de mediu.

Totodată, examinând comparativ **frecvența comunicării** interne și externe de mediu, se poate observa că majoritatea companiilor se concentrează mai degrabă pe comunicarea internă, campaniile de comunicare internă desfășurându-se cu o frecvență mult mai mare decât cele externe pe palierele de frecvență mai mare. Interesant este de observat și faptul că, în cazul companiilor care comunică mai rar decât anual (sau deloc) pe teme de mediu, proporția acestora a scăzut de la 22.9% în ediția anterioară la 15% în GBI 2017.

Cât privește **forma comunicării externe**, cea mai utilizată este **comunicarea pasivă**, prin intermediul anunțurilor postate pe paginile de internet ale companiilor sau în rețelele de socializare (52.6%), sau prin publicarea unui **raport de sustenabilitate ori CSR** (68.4%). Doar 10.5% dintre companii organizează întâlniri regulate de informare și discuții cu organizațiile și persoanele interesate pe probleme de protecția mediului, iar **15.8% nu au nicio formă de comunicare externă de mediu**.

Cele mai importante tematici abordate în comunicarea externă de mediu a companiilor au fost următoarele:

- politica de mediu (63.2%)
- obiectivele de mediu (52.6%)
- performanțele în managementul mediului (42.1%), și
- notificările și înștiințările obligatorii conform legislației de mediu (40.8%).

Totuși, în ceea ce privește **nivelul poluării mediului**, rezultatele inspecțiilor autorităților de mediu sau urgențele de mediu, proporția companiilor care comunică extern este cu mult mai redusă, **sub o treime** din acestea introducând informații de acest gen în comunicările externe.

Interacțiunea dintre companii și stakeholderi nu presupune întotdeauna faptul că inițierea dialogului se face de către companii, așa încât standardele internaționale în CSR și implicarea stakeholderilor recomandând companiilor adoptarea unor instrumente de colectare și analiză a opiniilor, criticilor sau solicitărilor de informații din partea acestora.

În GBI 2017, 42% dintre companii au indicat că există adoptate în cadrul lor astfel de mecanisme de consultare activă, care să și garanteze feedback oricăror solicitări de informații, iar 15.8% au arătat că îndreaptă pe solicitanți către autoritățile în domeniu, ceea ce indică o oarecare tendință de polarizare a atitudinii companiilor față de comentariile și criticile venite din partea stakeholderilor.

AUDITAREA ȘI EVALUAREA PERFORMANTELOR DE MEDIU/

Măsurarea eficientă a performanței în domeniul mediului nu se poate face în lipsa utilizării sistematice, permanente, a unui set de indicatori de performanță, practică ce poate ajuta companiile să se analizeze comparativ cu firmele competitori. De asemenea, auditarea periodică și cuprinzătoare a sistemelor de management de mediu poate face diferența între companiile cu adevărat performante și cele care le adoptă doar formal. În ceea ce privește neconformitățile identificate în decursul auditurilor interne de mediu, într-un sens, aceasta poate fi un indicator al profunzimii și seriozității auditurilor de mediu. În același timp, atunci când o proporție mare a auditurilor se finalizează cu neconformități pe o perioadă îndelungată de timp, poate fi semnalul că managementul mediului este deficitar în companie.

Este interesant să observăm că, în cazul companiilor participante la GBI 2017, **81%** dintre ele au indicat faptul că folosesc sistematic un **set de indicatori de performanță de mediu** și 47.6% analizează acești indicatori de mai multe ori pe an.

Cu toate acestea, 55% dintre companii nu au realizat până la sfârșitul anului de raportare nicio analiză a performanțelor de mediu comparativ cu alte companii din sector sau cu valorile-ghid la nivelul acestuia. **Principalele scopuri** pentru care companiile efectuează analiza performanțelor de mediu constau din:

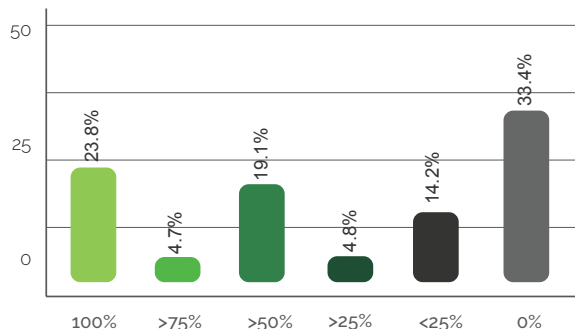
- evaluarea și îmbunătățirea performanțelor proprii de mediu (71.05%)
- reducerea riscurilor de mediu (50%)
- sursă de inspirație pentru idei noi în promovarea protecției mediului (34.21%)
- evitarea greșelilor competitorilor (34%)
- reducerea costurilor cu protecția mediului (31.58%)

În ceea ce privește frecvența auditurilor interne de mediu, 42.9% dintre companiile respondente au efectuat un singur audit intern de mediu în anul de raportare, în timp ce 14.3% nu au făcut niciun audit intern de mediu, 19% - două audituri, și doar 23.8% - audituri trimestriale sau mai dese, procente care sunt destul de asemănătoare edițiilor anterioare ale GBI, cu singura excepție a creșterii numărului de companii care efectuează audituri trimestriale și mai dese, concomitent cu scăderea celor cu frecvența de auditare semestrială.

Dincolo de frecvența auditurilor, mai importante sunt rezultatele acestora. Rezultatele auditurilor interne de mediu în cazul companiilor respondente arată că pentru 23.8% dintre companii nici un audit nu a identificat neconformități, o valoare ușor în scădere celei de la ediția anterioară a Green Business Index, foarte probabil datorată parcurgerii primei iterații de implementare a noii ediții a ISO 14001.

Totuși, am constatat că, față de GBI 2015, în anul de raportare curent proporția companiilor care au înregistrat neconformități la mai mult de 50% dintre auditurile interne de mediu efectuate a scăzut de la 40.4% la 23.8%. Trebuie avut în vedere în același timp că un procent similar de companii au raportat o frecvență cel mult semestrială a auditurilor, ceea ce poate justifica această creștere de proporției auditurilor cu neconformități.

Proporția auditurilor cu neconformități în totalul auditurilor de mediu

PROIECTE COMUNITARE DE MEDIU/

Implicarea companiilor în dezvoltarea de proiecte comunitare de mediu este un indicator al asumării responsabilității acestora pentru impactul asupra mediului. De aceea, aceste inițiative nu trebuie considerate, nici de către companii, și nici de către comunități și stakeholderi, drept tentative ale companiilor de a obține bunăvoința sau toleranța acestora din urmă. Pe de altă parte, din nefericire, chiar și acele puține companii care dezvoltă proiecte comunitare de mediu, se consultă prea puțin cu stakeholderii și, implicit, nu caută să le înțeleagă interesele.

Există însă și o bună parte a companiilor care nu se implică în proiecte comunitare de mediu, fie pentru că nu vor să recunoască faptul că activitățile lor au un impact asupra mediului, indiferent dacă sunt respectate sau nu reglementările legale, fie pentru că le este teamă de o reacție nepotrivită din partea comunității locale. Ceea ce este important în dezvoltarea unui proiect comunitar este ca acesta să aibă beneficii măsurabile pentru comunitatea locală și mediul înconjurător, altfel efortul laudabil al companiei riscând să fie evaluat ca o simplă acțiune de imagine.

În acest sens, implicarea și dialogul cu persoanele și organizațiile interesate din comunitatea locală sunt importante în deciziile pe care companiile le iau în ceea ce privește participarea la sau dezvoltarea de proiecte comunitare de mediu.

În cadrul Green Business Index 2017, am măsurat intensitatea implicării companiilor în proiecte comunitare de mediu, prin numărul de proiecte dezvoltate sau finanțate, volumul finanțării raportat la cifra de afaceri și timpul alocat acestor proiecte, măsurat prin intermediul numărului de ore raportat la numărul total de angajați.

Am putut remarca faptul că, la toți cei trei indicatori, companiile au demonstrat o **foarte slabă implicare în proiecte comunitare**, jumătate dintre ele nefiind implicate nici în dezvoltarea și nici în finanțarea sau co-finanțarea unor astfel de proiecte, doar 20% dintre acestea raportând o implicare financiară cu mai mult de 0,5% din cifra de afaceri. Și implicarea angajaților prin ore de voluntariat a fost una foarte slabă, doar 35% dintre companii implicându-și angajații mai mult de o oră de voluntariat/angajat în întreg anul de raportare, în cazul a doar 15% nivelul implicării depășind 25 de ore/angajat. Totuși, comparativ cu ediția anterioară a GBI, s-a putut observa o tendință de creștere a implicării în comunitate a companiilor prin proiecte specifice de mediu.

SUSTENABILITATEA PRODUSELOR/

Atât adoptarea versiunii noi a standardului ISO 14001 cât și a pachetului legislativ european privind economia circulară, au adus în prim plan implicațiile practice multiple în ceea ce privește modul cum companiile își concep, produc și furnizează produsele și serviciile. Prin utilizarea unor instrumente de evaluare a impactului asupra mediului pe fiecare etapă de dezvoltare a unui produs sau serviciu (așa-numitul "ciclu de viață"), companiile pot să reducă substanțial impactul asupra mediului înconjurător pe tot ciclul de viață al acestora și, totodată să facă economii importante în ce

privește costurile asociate controlului poluării sau costurile cu materiile prime și utilitățile.

Chiar dacă astfel de instrumente pot fi, în anumite situații, costisitoare la început și pot implica asigurarea consultanței de specialitate, s-a demonstrat deja că beneficiile utilizării lor depășesc cu mult costurile, fără a ține cont de beneficiile care pot proveni din vânzarea unor produse etichetate ecologic sau care au o amprentă ecologică mult mai redusă decât produsele similare ale concurenței.

În cadrul GBI 2017, am urmărit o serie de indicatori vizând designul ecologic al produselor și utilizarea de către companii a schemelor de etichetare ecologică. În ceea ce privește utilizarea instrumentelor de sustenabilitate a produselor în proiectarea acestora, cel mai des utilizate instrumente de către companiile participante la GBI au fost:

- **excluderea anumitor substanțe chimice periculoase din lista materiilor prime, chiar dacă aceasta implică costuri suplimentare (50.5%)**
- **selecția materiilor prime numai din surse certificate sau de la furnizori care participă la scheme de asigurare a sustenabilității produselor (55.2%)**
- **amprenta ecologică a produselor (30.2%)**

Obiectivele cel mai des urmărite de către companii prin **concepția sustenabilă a produselor** lor constau din: satisfacerea cerințelor din partea clienților (33,5%), implementarea practică a obiectivelor politicii de mediu a Companiei (25%) și reducerea consumurilor de energie și/sau materii prime (25,8%).

Numărul de produse pentru care companiile au utilizat în anul de raportare instrumente de design ecologic a fost din nou **surpriza plăcută** a proiectului Green Business Index. Astfel, 63,9% dintre companiile respondente au folosit în anul de raportare instrumente de design ecologic pentru cel puțin jumătate din produsele lor, în creștere față de 58,4% în ediția anterioară. Cu toate acestea, doar 16,7% dintre companii au indicat că participă cu aceeași proporție a produselor dezvoltate la scheme de etichetare ecologică.

COSTURI ȘI BENEFICII CU MANAGEMENTUL MEDIULUI/

Chiar dacă indicatorii utilizați pentru acest domeniu de analiză nu sunt în mod necesar reprezentativi pentru a demonstra atingerea unei performanțe de mediu superioare în ansamblu, totuși, monitorizarea acestor date oferă indicații asupra faptului că firmele respective urmăresc atent atât costurile cât și beneficiile care provin din managementul mediului. Chiar dacă uneori informațiile privind atât costurile, cât și beneficiile sunt greu de cuantificat, mai ales când este vorba de beneficii care provin din promovarea pe piață a unor produse sau servicii "verzi", companiile care urmăresc atent acești indicatori într-o echipă de evaluare a performanțelor de mediu, în corelație cu o bună cunoaștere a așteptărilor clienților, vor putea distinge proporția beneficiilor financiare care pot fi atribuite planurilor, programelor sau inițiativelor de mediu.

În GBI, am urmărit să monitorizăm mai degrabă intensitatea costurilor și a beneficiilor cu managementul mediului raportate la cifra de afaceri, aceasta având o relevanță comparativă pentru companii.

Astfel, în ceea ce privește costurile cu protecția mediului, 41.2% dintre companii au înregistrat valori situate sub 0.5% din cifra de afaceri, 5.9% dintre companii până la 1%, 29.4% până la 2% din cifra de afaceri, și doar 23.6% peste 2% din aceasta. Analizate din punct de vedere financiar, proporția valorică a costurilor asociate acțiunilor voluntare în totalul costurilor de mediu, am constatat că pentru **56.3%** dintre companii, acestea au reprezentat sub 10% din cheltuielile totale de mediu, semn că, chiar dacă numeric, proporția măsurilor voluntare este semnificativ mai mare, **din punct de vedere al cheltuielilor, companiile investesc preponderent în măsuri legate de conformarea legală.**

În ceea ce privește **beneficiile financiare ale programelor de mediu**, echipa GBI a remarcat o **rată scăzută de răspuns** la întrebările de la acest domeniu de analiză (<25%), motiv pentru care prelucrarea lor statistică este considerată ca lipsită de reprezentativitate pentru această ediție a GBI.

Cu toate acestea, concluzia care se poate trage este că, foarte probabil, această rată scăzută de răspuns se datorează absenței datelor sau dificultății de a calcula costurile, dar mai ales beneficiile financiare asociate politicilor și instrumentelor de management de mediu în companii.

CONCLUZII

1. DEZVOLTARE SUSTENABILĂ

În general companiile au politici și instrumente de management de mediu adoptate și implementate, acestea fiind din ce în ce mai interesate să le extindă către partenerii de afaceri, contractori și furnizori, încercând astfel să influențeze creșterea performanțelor de mediu de-a lungul ciclului de viață al produsului/serviciului și în lanțul valoric al acestuia. Chiar dacă obiectivul conformării legale rămâne unul prioritar, am notat în această ediție un interes tot mai crescând către obiective și măsuri de minimizare a deșeurilor, foarte probabil impulsionate de regimul de taxare a deșeurilor de ambalaje și a depozitării finale, dar și, mai interesant, către gestiunea riscurilor intangibile ale companiilor, precum cel reputațional și de brand. O altă schimbare importantă de direcție observată constă în creșterea gradului de conștientizare și asumare a riscurilor și responsabilităților la nivelul managementului de vârf din companii, în detrimentul mai vechiului obicei de a plasa întreaga responsabilitate pe umerii managerului de mediu.

Comunicarea, conștientizarea și transparența în legătură cu problemele de mediu ale companiilor, atât în interior cât și în exterior, ca și participarea la proiecte comunitare, au crescut față de ediția GBI anterioară, dar rămâne un spațiu foarte mare de explorat pentru companii în îmbunătățirea comunicării externe în sustenabilitate, acestea fiind pentru moment concentrate pe formele pasive de comunicare și informare a stakeholderilor.

Companiile din sectorul de producție continuă să folosească în număr mare de instrumente de design ecologic a produselor, fie ca parte a ambițiilor și obiectivelor politicilor proprii de mediu, fie ca urmare a presiunii din partea clienților, deși produsele lor participă în număr ceva redus la scheme de etichetare ecologică.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

2. UTILIZAREA RESURSELOR

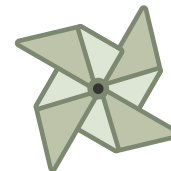
FUNDAMENTAREA CHESTIONARULUI/

Chestionarul "Utilizarea Resurselor" urmărește evaluarea performanțelor de mediu sub aspectul eficienței managementului resurselor naturale și a materiilor prime de către companii. El poate fi utilizat de către companii atât ca un mijloc de evaluare, cât și ca unul de conștientizare în ceea ce privește utilizarea rațională a resurselor, ținând cont nu doar de interesele și obiectivele proprii, ci și de nevoile de dezvoltare ale generațiilor viitoare.

Chestionarul tratează aspecte legate de utilizarea apei, energiei electrice și termice, utilizarea combustibililor și a materiilor prime. El cuprinde 31-33 indicatori, în funcție de sectorul economic, structurați pe 5 domenii de evaluare a performanțelor de mediu, astfel:

- utilizarea apei
- utilizarea energiei electrice și termice
- utilizarea combustibililor
- situația materiilor prime și a substanțelor periculoase
- birotică și papetărie

Aspectele de interes major ale chestionarului sunt legate de măsurile concrete de utilizare eficientă a resurselor, abordarea sistematică în conservarea resurselor, evoluția consumului diferitelor resurse față de anul de raportare anterior, utilizarea eficientă a energiei.

REZULTATE GBI 2017/

TOP 3/

LOCUL 1

**JW MARRIOTT BUCHAREST
GRAND HOTEL**

LOCURILE 2-3

NU S-AU ACORDAT

UTILIZAREA APEI/

Cei mai importanți indicatori utilizați în cadrul proiectului se referă la consumul, utilizarea, monitorizarea și auditarea utilizării apei. În condițiile creșterii competiției pentru resursele de apă și a schimbărilor climatice care expun resursele globale de apă la riscuri de epuizare pe termen mediu și lung, este vital pentru companii să înțeleagă aceste riscuri ca pe riscuri de afaceri și să își ajusteze politicile și practicile în utilizarea apei astfel încât presiunea asupra resurselor de apă să fie cât mai diminuată.

De aceea, în evaluarea performanțelor de mediu ale companiilor, am introdus indicatori și am punctat mai mult companiile care iau în considerare aspecte precum sensibilitatea sursei de apă, riscurile de epuizare a resurselor de apă utilizate și folosirea eficientă a apei prin auditarea periodică a utilizării apei, ca și implementarea de programe de conservare a apei.

În ceea ce privește **sensitivitatea resursei de apă** utilizate, circa 45% dintre companiile participante în GBI 2017 au indicat că se alimentează cu apă din rețele municipale de distribuție. Acest lucru arată că o bună parte a companiilor au amplasamentele situate în **zone urbane**, unde există dezvoltate capacități de producere a apei pentru uz municipal. Din restul companiilor, alte 45% folosesc drept sursă primară de alimentare cu apă foraje de mică sau mare adâncime, un procent destul de mare în raport cu bunele practici la nivel internațional, chiar în creștere față de edițiile anterioare, chiar dacă aceste surse ar trebui utilizate exclusiv pentru potabilizare sau folosințe agricole. Niciuna dintre companiile participante la GBI 2017 nu folosește apa în circuit complet închis.

În ceea ce privește planificarea pentru situațiile de restricționare a utilizării apei pe viitor, am remarcat, față de edițiile anterioare ale GBI, faptul că **jumătate** dintre

companiile participante au adoptat **planuri pentru situațiile când utilizarea apei pentru scopuri proprii, de afaceri, intră în competiție cu utilizarea potabilă** sau agricolă a apei.

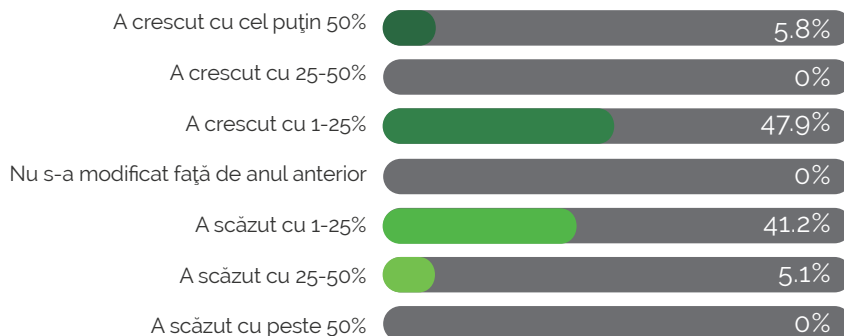
Totuși, rămâne un procent destul de mare al companiilor care consideră că sursele de apă de la care sunt alimentate sunt suficiente pe termen lung, astfel încât nu se consideră expuse la riscuri de epuizare a surselor de apă (38.9% din total).

Este evident că această atitudine de indiferență față de riscurile de epuizare a resurselor naturale de apă este deopotriviă **rezultatul politicilor României în domeniul managementului apelor**, cât și faptului că **apa este considerată un bun ieftin** în România, ba chiar cu atât mai ieftin cu cât este extras din mediul înconjurător. Fără o schimbare de mentalitate atât în ce privește autoritățile cât și companiile, puține lucruri se vor schimba.

În ceea ce privește profilul companiilor participante la GBI 2017 din perspectiva consumului global de apă, numărul de companii care au furnizat date a fost prea redus (<30%) pentru a putea realiza un profil al acestora în funcție de amprenta de consum a apei. De altfel, aceasta este o constatare valabilă pentru toate întrebările din chestionare care solicitau un răspuns numeric, cantitativ.

Evoluția consumului de apă față de anul anterior

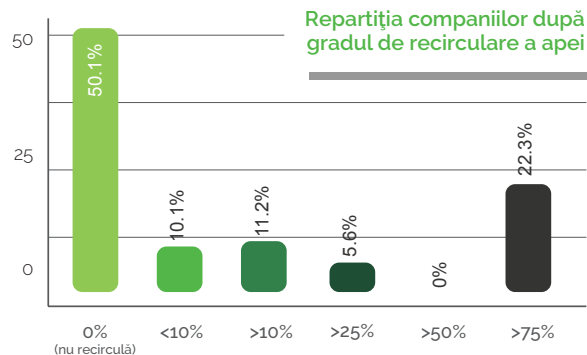
Și în această ediție am observat **tendința de reducere a consumurilor de apă** remarcată la edițiile anterioară, de data aceasta 46.3% reușind scăderea consumurilor cu diferite procente (față de 47% în GBI 2016), în general cu până la 25%, fără a interveni schimbări semnificative în volumul producției. În același timp, peste jumătate dintre companii (53.7%) au raportat creșteri ale consumurilor, în bună măsură acestea nefiind creșteri ale consumurilor specifice, ci creșteri datorate extinderii activităților sau producției.

Un alt aspect pozitiv este că numărul companiilor care își contorizează debitele de apă aprovizionate de la surse a crescut de la 92.9% în 2015 la 100% în 2016. Cu toate acestea, numărul companiilor care nu monitorizează consumurile de apă pe fiecare folosință de apă rămâne destul de ridicat, la 15.8%, comparabil cu cel de la ediția anterioară.

Este însă la fel de adevărat faptul că majoritatea acestor companii aparțin de sectorul serviciilor, unele utilizând apa doar pentru folosințe menajere și igienico-sanitare, motiv pentru care monitorizare pe fiecare punct de consum ar fi inutilă.

Monitorizarea consumurilor interne pe fiecare folosință de apă permite companiilor identificarea mai rapidă a proceselor sau activităților unde consumurile ar putea fi mai mari decât cele normale sau unde s-ar putea pierde apă, cu implicații imediate asupra profitabilității companiilor. Acest lucru este cu atât mai folositor atunci când în companii există procese de auditare sistematică a utilizării apei. În anul 2016, **45% dintre companiile respondente și-au auditat utilizarea apei, în creștere semnificativă** față de anul anterior, când 23.9% dintre companii au răspuns pozitiv.

În ce privește **gradul de recirculare** a apei, situația nu este foarte îmbucurătoare – 50% dintre companii, majoritatea din sectorul serviciilor, nu recirculă deloc apa, și alte 22.3% recirculă sub un sfert din consumul de apă. Se poate observa că performerii sunt foarte puțini, respectiv doar 22.3% din totalul companiilor respondente.

Aceste rezultate sunt de așteptat în condițiile în care **42.1% dintre companii nu au implementat măsuri vizând reducerea consumurilor de apă** în anul 2016. Totuși, ceea ce este de apreciat este că un procent în creștere de companii (47.4% în 2016 față de 23.4% în 2015) au implementat în mod **voluntar** măsuri de conservare a apei, marcând un progres constant de-a lungul ultimelor ediții ale Green Business Index.

Deși reducerea consumurilor de apă este adesea considerată costisitoare de către companii, pentru că uneori, pe bună dreptate, ea necesită procese de re-concepție a produselor, totuși progrese importante pot fi făcute prin măsuri simple, precum inspecția periodică și evaluarea stării infrastructurii interne de apă, unde se pot risipi cantități impresionante de apă. Am remarcat, astfel, că evaluarea stării infrastructurii de apă a devenit o chestiune de practică sistematică în rândul companiilor din România. 73.7% dintre companii au indicat că au efectuat astfel de evaluări, reflectând astfel un **interes în creștere al companiilor pentru reducerea pierderilor de apă** pe rețelele de conducte sau instalațiile sanitare.

Având în vedere considerațiile de mai sus, dar privind în același timp la faptul că 88.3% dintre companii au raportat investiții în domeniul reducerii consumurilor de apă sub 1% din cifra de afaceri, opinăm că planurile de măsuri au vizat elemente care țin mai degrabă de buna gospodărire, decât echiparea sau modernizarea echipamentelor de conservare a apei.

UTILIZAREA ENERGIEI ELECTRICE ȘI TERMICE/

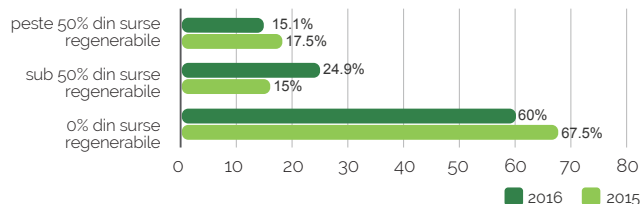
Utilizarea energiei este considerată astăzi drept responsabilă pentru majoritatea emisiilor de gaze cu efect de seră și, implicit, este văzută drept cauza primordială pentru schimbările climatice. Mai mult, utilizarea combustibililor fosili în procese de ardere în instalațiile de producere a energiei electrice și termice, ca și în transporturi, este responsabilă pentru majoritatea emisiilor de poluanți atmosferici.

În Green Business Index am acordat o atenție deosebită indicatorilor care evaluează proporția utilizării energiei din surse regenerabile, consumul eficient al energiei, auditarea energetică, implementarea sistemelor de management energetic în companii și implementarea de programe de eficiență energetică sau conservare a energiei. Întrucât în ultimii ani a crescut substanțial accesul companiilor din România la scheme de finanțare sau granturi pentru instalarea și utilizarea echipamentelor de producție a energiei din surse regenerabile, companiile care își asigură parțial sau integral consumul de energie din astfel de surse, fie direct, prin instalații proprii, fie prin achiziția de energie de la producători care folosesc surse regenerabile au fost considerate companii mai responsabile față de mediu.

În ediția curentă a GBI, am remarcat o stagnare în interesul companiilor pentru utilizarea surselor de energie regenerabilă, procentul companiilor care folosesc preponderent astfel de surse pentru acoperirea necesarului de energie scăzând ușor, de la 17.5% în 2015 la 15.1% în 2016. Această stagnare poate fi rezultatul eliminării unor subvenții ce erau dirijate către producătorii de energie din surse regenerabile, așa încât, în condițiile acestea, prețul energiei pe piață nu a mai scăzut până la niveluri care să facă aceste surse mai atractive decât furnizorii tradiționali.

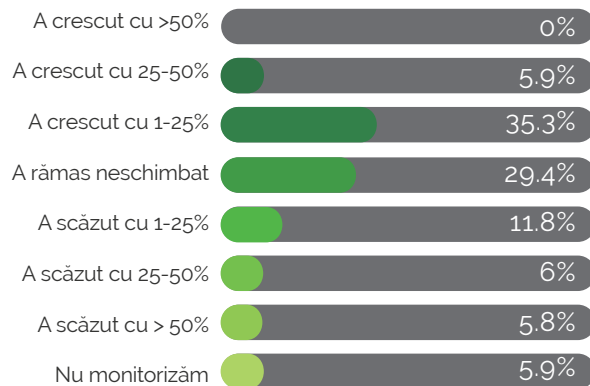

Evoluția utilizării surselor de energie regenerabilă

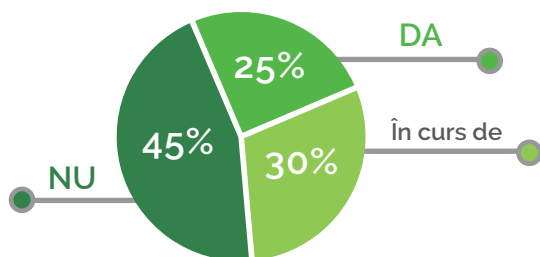
În ceea ce privește evoluția consumului de energie față de anul anterior celui de raportare, doar 23.6% (față de 39.4% anul trecut) dintre companii și-au redus aceste consumuri (în general cu până la 25%), circa o treime au rămas la aceleași consumuri, în timp ce restul au înregistrat creșteri ale consumurilor energetice, în general fiind înregistrate creșteri de până la 25% față de anul anterior de raportare.

Evoluția consumului de energie față de anul trecut

În vederea optimizării sistematice a costurilor cu energia, tot mai multe companii din întreaga lume au adoptat **sisteme de management energetic**, care le asigură cadrul pentru evaluarea sistematică a eficienței în utilizarea energiei și pentru îmbunătățirea performanțelor. Chiar dacă majoritatea covârșitoare a companiilor participante la Green Business Index 2017 au implementate instrumente pentru monitorizarea consumurilor energetice, totuși, în anul de raportare, doar **o treime** dintre acestea și-au **auditat activitățile din punct de vedere energetic**. În schimb, proporția companiilor care **au implementat un sistem de management energetic a crescut de la 5,9% în 2014 la 25% în 2016**, o creștere spectaculoasă, venită și ca urmare a obligațiilor legale a unora dintre companii, pentru care se aplică prevederile directivei europene privind eficiența energetică.

Implementarea sistemelor de management energetic în companii

Succesul unor programe de management energetic depinde în mod critic de **implicarea și conștientizarea angajaților**, adeseori inițiativele bune în aceste direcții ale companiilor eșuând din lipsă de interes și participare a angajaților. În GBI 2017, **jumătate** dintre companii au derulat **campanii de conștientizare și instruire** a angajaților pe teme de **eficiență în utilizarea energiei**. Este important de remarcat că în domeniul eficienței energetice, un progres deosebit poate avea loc și fără a fi necesare investiții capitale, ci prin cultivarea unei atitudini corecte față de economia de energie în rândul angajaților.

Este interesant de observat că, chiar și în lipsa sistemelor de management energetic, aproape **78%** dintre companii au implementat în 2016 **măsuri de eficiență energetică**, iar 44,5% dintre acestea au și generat **reduceri imediate ale consumurilor energetice**.

Un alt progres remarcat în ediția GBI 2017 este numărul destul de mare de companii care au făcut **investiții în utilizare eficientă a energiei** (76,5 față de 61,5% în 2014), chiar dacă, raportat la cifra de afaceri, doar 6% au depășit 5% din cifra de afaceri, și doar 23,6% au depășit 2% din aceasta, cifre destul de asemănătoare cu situația de la ediția precedentă a GBI.

UTILIZAREA COMBUSTIBILILOR/

Utilizarea combustibililor neconvenționali este unul dintre indicatorii de performanță în ceea ce privește în mod deosebit impactul asupra mediului generat de flotele companiilor și care completează indicatorii de performanță de mediu din chestionarul "Transport Sustenabil". Printre beneficiile utilizării pe scară largă a combustibililor neconvenționali se numără reducerea amprente de carbon a flotelor și diminuarea volumului cheltuielilor pe care companiile le înregistrează pentru aprovizionarea și consumul de combustibili, precum și privind taxele pe care le plătesc pentru mijloacele de transport pe care le utilizează.

În GBI, am urmărit proporția combustibililor neconvenționali în totalul consumului de combustibili din companii, dar și evoluția consumului față de anul anterior celui de raportare. Ceea ce am remarcat este că, la fel ca anul trecut, proporția companiilor care folosesc **combustibili alternativi a rămas modestă** (10,1%), la fel ca și dinamica consumului, doar 5,3% din companii au crescut consumul acestor combustibili. Una din cauzele posibile ale acestui dezinteres al companiilor în acest domeniu poate fi scăderea prețului petrolului (și implicit a combustibililor) la nivel internațional, ceea ce a făcut ca utilizarea combustibililor alternativi să devină neatractivă și necompetitivă.

UTILIZAREA MATERIILOR PRIME ȘI GESTIUNEA SUBSTANȚELOR PERICULOASE/

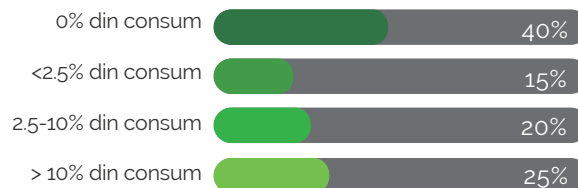
În cadrul Green Business Index, indicatorii utilizați pentru evaluarea performanțelor de mediu în managementul materiilor prime analizează proveniența acestora în relație cu impactul direct asupra mediului (de ex. proporția materiilor prime provenite din reciclare), reciclabilitatea lor, periculozitatea sau toxicitatea materiilor prime și impactul indirect, legat de transportul materiilor prime pe distanțe lungi.

În același timp, utilizarea unei cantități sau proporții mari a materiilor prime care au în compoziție sau sunt ele însele clasificate drept substanțe sau preparate periculoase generează riscuri de mediu importante, precum cel de poluări accidentale, riscuri pentru sănătatea angajaților, cel de contaminare a solului și a apelor subterane, ca și costuri ridicate cu manipularea, eliminarea deșeurilor post-utilizare, gestiunea ambalajelor etc.

Toate acestea sunt motive pentru care companiile mai responsabile față de mediu analizează constant oportunitățile de standarde de reducere a toxicității materiilor prime, prin înlocuirea progresivă a materiilor prime periculoase cu alternative nepericuloase sau prin reducerea cantitativă a proporției acestor substanțe.

În ceea ce privește **utilizarea materiilor prime provenite din reciclare**, **40%** dintre companiile participante la GBI 2017 nu folosesc deloc astfel de materii prime (în scădere cu 10 procente față de ediția anterioară), 15% acoperă mai puțin de 2,5% din consumul de materii prime cu materiale reciclate, circa 20% - între 2,5 și 10% din consumul de materii prime, iar 25% își acoperă peste 10% din necesarul de materii prime cu materiale reciclate, cifre similare ediției anterioare a proiectului.

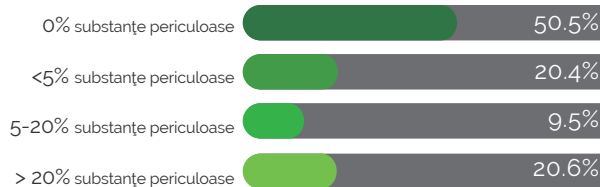
Proporția materiilor prime provenite din reciclare în total materii prime

În același timp, **jumătate dintre companii nu folosesc deloc substanțe sau preparate clasificate ca periculoase**, în ușoară scădere față de ediția GBI 2016, iar 20% își acoperă mai puțin de 5% din masa de materii prime cu astfel de substanțe, în timp ce alte 20% dintre companiile participante folosesc substanțe periculoase în proporție de peste 20% din masa de materii prime, în creștere față de anul trecut.

Cu toate acestea, este surprinzător să constatăm că **s-a dublat** numărul companiilor care au stabilite obiective sau o politică de reducere a toxicității materiilor prime (circa 40% din companiile participante la GBI), dacă luăm în considerare faptul că legislația din România nu încurajează direct astfel de inițiative.

Proporția materiilor prime care sunt clasificate ca substanțe chimice periculoase

BIROTICĂ ȘI PAPETĂRIE/

Un dicțon în limba engleză spune cam așa "small is beautiful" (adică "este frumos și un lucru mic"). Același lucru se aplică și eforturilor companiilor de a reduce impactul asupra mediului prin politica pașilor mici, dar care au rolul de a construi o cultură proactivă față de mediul înconjurător, prin succese mici, bine planificate.

Chiar dacă pentru companiile industriale, acțiuni precum înlocuirea imprimării față-verso a documentelor sau schimbarea unor echipamentelor IT mai vechi cu altele noi, eficiente energetic, pot să pară ca având un impact total ne semnificativ asupra performanțelor globale de mediu ale companiei, totuși astfel de măsuri au rolul deloc de neglijat al încurajării angajaților. Astfel, managerii le transmit acestora că, deși compania are progrese importante de făcut în domeniul mediului, nu neglijează pașii mici, măsurile care par neînsemnate. În alte situații, mai ales pentru companiile din sectorul de servicii, unde se lucrează cu volume însemnate de hârtie, indicatori precum procentul de hârtie reciclată utilizată, proporția documentelor interne imprimate față-verso sau consumul de energie cu echipamentele IT pot fi indicatorii care măsoară principalele impacturi de mediu ale acelor companii.

Față de anul trecut, am remarcat scăderea semnificativă a proporției companiilor care folosesc tehnică IT mai nouă de 5 ani. Astfel, doar **29.4%** dintre acestea au mai mult de jumătate dintre echipamentele IT mai noi de 5 ani (față de **82%** în ediția trecută). Este posibil ca aceste valori diferite să se datoreze ciclicității programelor de reînnoire a echipamentelor IT în corporațiile multinaționale, care formează un important segment al companiilor participante la Green Business Index.

În ceea ce privește **proporția documentelor imprimate față-verso**, tot mai multe companii (85% în 2016 față de 56% în 2015) folosesc funcțiile de imprimare duplex ale echipamentelor utilizate pentru mai mult de jumătate dintre acestea. Interesant este că edițiile GBI 2016 și GBI 2017 sunt două ediții consecutive în istoria proiectului când **nici o companie** nu a mai raportat că **nu imprimă** deloc documentele față-verso.

La indicatorul proporția hârtiei reciclate utilizată de companii, situația s-a îmbunătățit față de ediția anterioară, doar 5.3% (față de 24.2% în GBI 2016) dintre companiile respondente nu folosesc deloc hârtie reciclată.

În același timp, proporția companiilor care folosesc mai mult de 50% hârtie reciclată a crescut ușor, de la 35.2% la 36.9% din totalul companiilor respondente.

CONCLUZII

2. UTILIZAREA RESURSELOR

În general, performanțele companiilor participante la GBI 2017 în domeniul managementului resurselor confirmă una din constatările valabile la nivel național: România consumă mult, și produce puțin, sau, exprimat altfel, consumă mult și produce bunuri cu valoare adăugată mică.

Este de remarcat că, față de edițiile anterioare ale proiectului, companiile au îmbunătățit constant utilizarea apei, a energiei și materiilor prime, mai mult prin măsuri de bună gospodărire și măsuri voluntare și din ce în ce mai puțin prin măsuri adoptate ca răspuns la obligațiile legale.

Am remarcat interesul constant al companiilor de a reduce consumurile de apă și energie, chiar dacă, raportat la cifra de afaceri, investițiile acestora nu au fost semnificative. Aceasta arată că firmele s-au concentrat îndeosebi pe măsuri cu rezultate imediate și cu costuri reduse, fiind un semn încurajator.

Ca și anul trecut, noi credem că există încă multe oportunități de îmbunătățire, atât în domeniul apei cât și al energiei.

Față de ediția anterioară a GBI, a crescut numărul companiilor care au implementate sisteme de management energetic. Utilizarea combustibililor alternativi rămâne un domeniu în care nu se remarcă un progres, rezultatele companiilor la acest indicator fiind cele mai slabe.

În ceea ce privește utilizarea materiilor prime după principiile economiei circulare, companiile din România au rezultate încă destul de slabe, destul de puține folosind în activitățile lor materii prime provenite din reciclare, având înaintea, așadar, oportunități excelente de viitor.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

3. IMPACTUL ASUPRA MEDIULUI

FUNDAMENTAREA CHESTIONARULUI/

Chestionarul "Evaluarea Impactului asupra Mediului" analizează eforturile concrete depuse de companii pentru protecția mediului, în sensul cunoașterii și monitorizării emisiilor, reducerii poluării și protejării receptorilor sensibili, inclusiv a resurselor de biodiversitate.

Pentru evaluarea performanțelor de mediu în ceea ce privește impactul companiilor asupra mediului, se folosesc 42 de indicatori, majoritatea covârșitoare fiind indicatori de performanță operațională, structurați pe 5 domenii de evaluare a performanțelor de mediu, astfel.

- situația conformării legale (sub aspect operațional)
- managementul urgențelor de mediu
- emisiile atmosferice
- generarea și evacuarea apelor uzate
- contaminarea solului
- alte aspecte (zgomot, miros)
- sensibilitatea amplasamentului în relație cu receptorii potențiali ai poluării.

TOP 3/

LOCUL 1

SC GRAPHTEC DESIGN SRL

LOCUL 2

ELSACO Electronic SRL

LOCUL 3

RELEE SA SRL

REZULTATE GBI 2017/

SITUAȚIA CONFORMĂRII LEGALE/

În ceea ce privește conformarea cu reglementările legale aplicabile, la nivel operațional, companiile folosesc indicatori convenționali de performanță, precum existența și validitatea autorizațiilor de mediu, existența și numărul situațiilor de neconformare legală în evaluarea proprie sau ca urmare a controalelor autorităților relevante, timpul de rezolvare a situațiilor de neconformare și numărul și volumul amenziilor primite în anul de raportare.

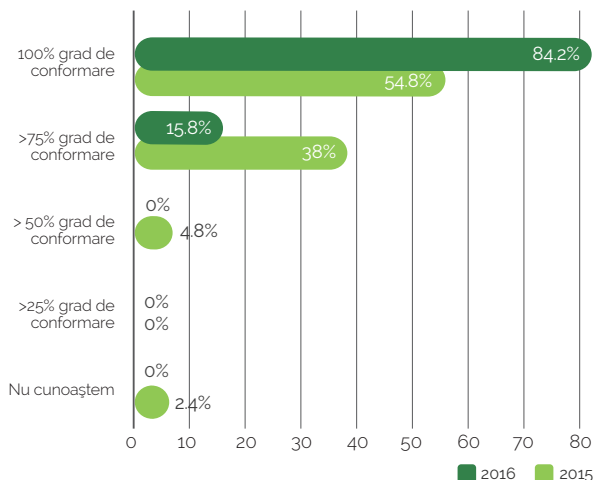
Cu toate acestea, așa cum am arătat deja în analiza noastră asupra atitudinii companiilor față de conformarea legală, la chestionarul "Dezvoltare Sustenabilă", faptul că o companie deține autorizațiile de mediu/ape nu este în sine o performanță deosebită, ci mai degrabă trebuie privită ca pe o stare de normalitate. Chiar dacă orice abatere pentru unul dintre indicatorii privind conformarea legală ar trebui să fie considerată o problemă gravă de management de mediu în companie, pot fi situații în care neconformitățile să nu fie grave în natura lor și să poată fi rezolvate în timp foarte scurt.

Totuși, atunci când timpul mediu de rezolvare a situațiilor de neconformare legală este îndelungat, el poate fi sursa unei varietăți de cauze, precum lipsa alocării de resurse, lipsa unui sistem procedural care să răspundă cu promptitudine acestui fel de probleme, o cultură organizațională care desconsideră problemele de mediu, lipsa de capacitate sau instruire la nivelul persoanelor responsabile, sau chiar faptul că problemele de mediu sunt grave și necesită timp îndelungat pentru rezolvare. De asemenea, existența unor amenzi pentru nerespectarea normelor și legislației de mediu ar trebui să fie considerat un aspect grav în orice companie care aspiră la statutul de companie verde.

În ceea ce privește **existența și valabilitatea autorizației de mediu**, 89,5% dintre companiile participante au indicat faptul că autorizațiile lor de mediu au fost valabile de-a lungul întregului an de raportare, în cazul restului companiilor participante activitatea desfășurată nefiind supusă procedurii de autorizare de mediu (în general fiind vorba despre companii mici, din sectorul serviciilor). Situația este întrucâtva deosebită în cazul autorizației de gospodărire a apelor, unde 68,4% dintre companii au deținut o autorizație valabilă pe toată perioada de raportare, 10,5% au avut autorizația valabilă doar pentru o parte a anului de raportare, în schimb o proporție mai mare de companii (15,8% din total) funcționează fără autorizație de ape, aceasta nefiind necesară potrivit reglementărilor în vigoare.

În evaluarea proprie cu privire la nivelul conformării cu cerințele legislative aplicabile, **84,2%** dintre companiile respondente au considerat că, în anul 2016, au îndeplinit **toate cerințele legislației de mediu** aplicabile activităților lor (față de doar 54,8% în 2015), iar 15,8% consideră că au îndeplinit minimum 75% din cerințele legale. **Nici o companie nu a declarat că a îndeplinit mai puțin de 75% din cerințele legale.**

Evoluția gradului conformării legale de mediu, în evaluarea proprie

Comparând această situație cu faptul că **89,4%** dintre companii nu au înregistrat **nici o situație de neconformare legală** în mod oficial, ca urmare a unor inspecții ale autorităților cu atribuții de control, reiese că, în evaluarea proprie, **companiile tind să fie mai exigente în a-și evalua propria situație** decât se întâmplă în cazul în care sunt inspectate de către autorități. Trebuie precizat totuși că restul de 10,6% dintre companiile participante au înregistrat aceste situații de neconformare legală însoțite de măsuri punitive, ceea ce este destul de mult, având în vedere natura voluntară a participării la competiția Green Business Index. În plus, existența companiilor cu abateri repetate de la legislația de mediu (jumătate din cele amendate de autorități) demonstrează că există încă **riscuri importante de neconformare legală** printre companii și că este nevoie ca firmele din România să investească mai mult timp și resurse în asigurarea nivelului minim de performanță care să garanteze că în orice situație prevederile legale aplicabile sunt respectate.

În ceea ce privește timpul mediu de soluționare a situațiilor de neconformare legală, indicator care măsoară capacitatea companiilor de a răspunde eficient la astfel de provocări, toate companiile participante care au înregistrat astfel de situații au raportat că au avut nevoie de până la o lună de zile pentru închiderea situației de neconformare, semn că problemele identificate au fost în general rezolvate într-un termen rezonabil.

Volumul amenzilor încasate a fost mic, în toate cazurile sub pragul de 5.000 RON, neconformitățile vizând, foarte probabil, probleme de raportare.

MANAGEMENTUL URGENTELOR DE MEDIU/

Conform experienței, situațiile de urgență cu impact asupra mediului sunt cauzate de cauze precum lipsa pregătirii adecvate și absența acțiunilor preventive, evaluarea insuficientă a riscurilor de accidente de mediu sau cultivarea unei atitudini reactive față de problemele de mediu în companii, toate acestea ducând la evenimente nedorite și accidente care afectează semnificativ reputația companiilor.

Frecvența exersării intervenției la urgențe de mediu

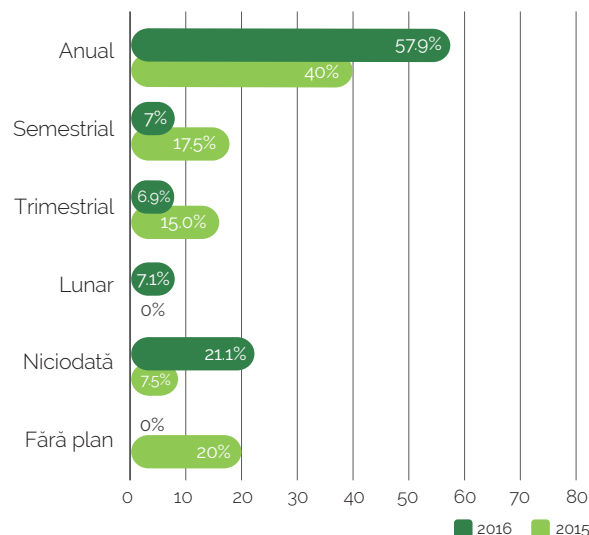
De aceea, prevenirea producerii acestor urgențe de mediu, chiar dacă este în general purtătoare de costuri, reprezintă un instrument eficient în gestiunea riscurilor, protejarea valorilor și activelor companiei, cât și în păstrarea bunei reputații a acesteia.

Indicatorii pe care i-am recomandat companiilor și pe care i-am analizat în GBI 2017 au făcut referire la numărul total de situații de urgență, proporția situațiilor de urgență cu implicații în afara amplasamentelor și timpul mediu de răspuns. De asemenea, companiile au putut să își evalueze pregătirea pentru răspunsul la urgențele de mediu, prin indicatori care au vizat existența și exersarea planurilor de intervenție și sensibilitatea receptorilor potențiali ai efectelor eventualelor urgențe de mediu.

În ceea ce privește **numărul situațiilor de urgență** înregistrate în anul de raportare, situația arată relativ similar celei de la ediția anterioară, 90.1% dintre companii indicând că nu au avut nici o astfel de situație, restul având doar au 3-4 situații și doar jumătate din acestea având și implicații în afara amplasamentelor în care companiile respective își desfășoară activitatea. Dacă ne uităm și la **timpul mediu de răspuns la urgențele de mediu**, constatăm că toate aceste situații au fost soluționate rapid, în mai puțin de o oră, semn că au fost evenimente momentane, și că abilitatea companiilor de a remedia situația a fost foarte bună.

Analizând existența **planurilor de prevenire și acțiune în caz de urgențe de mediu**, putem constata că toate companiile participante dețin astfel de instrumente de planificare, o creștere față 83.3% în ediția precedentă și o premieră în istoria competiției.

Frecvența cu care companiile au desfășurat exerciții de verificare a capacității de intervenție la urgențele de mediu a arătat o concentrare pe exercițiile anuale sau semestriale (57.9%), restul companiilor împărțindu-se în proporții aproximativ egale pe frecvențe mai mari. Totuși numărul companiilor care nu au organizat nici un exercițiu de intervenție la urgență în anul 2016 a crescut de la 7.5% la 21.1%, în contextul unei legislații destul de neclare în acest domeniu.

Dintre companiile participante, circa o treime (dublu față de anul trecut) au recunoscut că, în situația producerii unor urgențe de mediu, acestea ar avea efecte asupra unor receptori potențial sensibili (zone protejate, spitale, grădinițe, zone aglomerate etc.), iar 5.6% au susținut că nu cunosc dacă ar exista efecte asupra unor astfel de receptori. Aceste informații, coroborate cu rezultatele edițiilor anterioare, arată că firmele **devin tot mai conștiente de riscurile** la care se expun în relație cu potențialii receptori externi în cazul unor accidente de mediu.

EMISII ATMOSFERICE/

Poluarea aerului este și în această ediție a proiectului Green Business Index una din cele mai importante preocupări pentru companiile participante și una din cauzele principale ale conflictelor între organizațiile non-guvernamentale de mediu și companii.

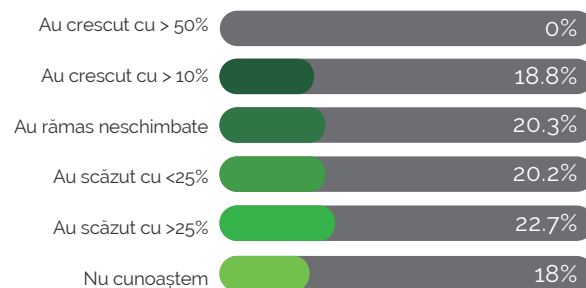
Pentru evidențierea performanțelor de mediu ale companiilor din România, principalii indicatori utilizați includ: cantitatea totală de poluanți atmosferici și dinamica acestora, tipul de monitorizare și numărul de poluanți pentru care au fost înregistrate depășiri ale concentrațiilor limită admisibile în punctul de evacuare în atmosferă.

În ceea ce privește **numărul de poluanți emiși în atmosferă** (indicator al concentrării impactului multiplu pe calea aerului), am constatat că **doar 5.3%** dintre companiile participante emit în atmosferă mai mult de jumătate din categoriile de poluanți enumerați în chestionar, iar în cazul celorlalte, situația este oarecum concentrată pe una până la 3 categorii de poluanți. A fost interesant să observăm că circa 20% dintre companii au răspuns că nu au niciun fel de emisii atmosferice, majoritatea fiind companii din sectorul serviciilor, cu activități preponderent de birou.

Concentrarea emisiilor companiilor pe 1-3 categorii de poluanți arată faptul că sunt create condițiile optime pentru reducerea eficientă a emisiilor prin soluții punctuale la costuri acceptabile pentru companii. Așa cum am văzut în analiza realizată la chestionarul "Dezvoltare Sustenabilă", acest lucru este deja realizat de multe companii, un **procent destul de mare** arătându-se interesate și dezvoltând măsuri și programe pentru reducerea emisiilor atmosferice în cadrul planurilor de acțiuni voluntare

În ceea ce privește **dinamica emisiilor atmosferice**, am remarcat faptul că numărul companiilor care nu au putut furniza date a scăzut la mai puțin de jumătate față de ediția precedentă (18% în 2016 față de 40% în 2015). În afara acestora, **42.9%** dintre companii **și-au redus cantitatea de emisii atmosferice** față de anul anterior (în general cu până la 50%), **20.3% le-au menținut** la aceleași valori și **doar 18.8%** și-au crescut emisiile, raportate în tone/an.

Dinamica emisiilor atmosferice față de anul anterior

Analizate în ceea ce privește **conformarea cu prevederile legale** care limitează emisiile la coș, **94.4%** dintre companii **s-au încadrat în totalitate în aceste limite**, doar 5.6% înregistrând depășiri pentru mai puțin de un sfert din sfert din poluanții reglementați, însă aceste depășiri par să fi generat măsuri de conformare legală pe termen mai îndelungat, întrucât aceleași companii au raportat existența unor neconformități încă nesoluționate până la sfârșitul anului de raportare.

Situația monitorizării emisiilor atmosferice pare mult îmbunătățită, în condițiile în care doar **5.3%** dintre companiile participante la GBI nu au desfășurat **nici o campanie de măsurare a emisiilor** în anul 2016.

EVACUAREA APELOR UZATE/

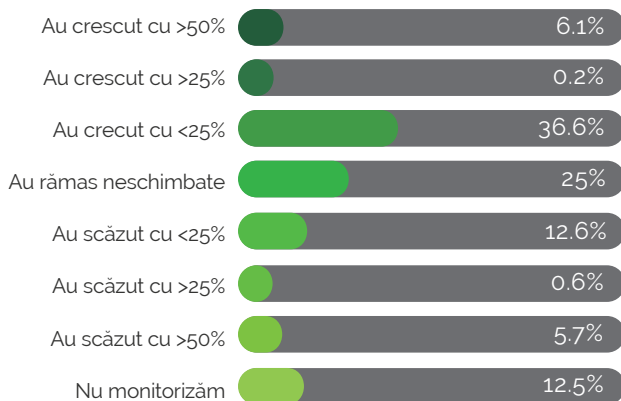
Evacuarea apelor uzate în mediul natural, în condițiile unei epurări insuficiente, este una dintre cauzele stării biologice precare a ecosistemelor și habitatelor naturale, și crește, indirect, costurile cu tratarea apei pentru utilizatorii din aval, dacă nu sunt luate măsurile adecvate la sursă. În analiza performanțelor de mediu în acest subdomeniu de evaluare, am acordat o atenție deosebită dinamicii volumului de ape uzate evacuate în mediul înconjurător, evoluției cantității

totale de poluanți evacuați în mediu prin intermediul apelor uzate, existența situațiilor de neconformare cu valorile limită impuse la punctul de evacuare și sensibilității receptorului apelor uzate.

Diferit față de situația emisiilor atmosferice, în cazul evacuării apelor uzate, 44.9% dintre companiile participante au raportat volume de ape uzate în creștere față de anul precedent, 25% rămânând la aceleași volume, în timp ce 18.9% au înregistrat scăderi ale volumelor evacuate față de anul anterior. Atât în cazul creșterilor cât și în cel al scăderilor, acestea se situează predominant în intervalul de până la 25%. O schimbare notabilă față de ediția precedentă trecut constă în faptul că numărul companiilor care **nu cunosc** sau **nu monitorizează** cantitativ evacuările de ape uzate a scăzut de la 28.3% în 2015 la **12.5%** în 2016, companiile care nu fac monitorizare fiind în mare măsură din sectorul serviciilor.

Cantitatea de poluanți introdusă în mediu împreună cu aceste ape a fost una redusă pentru majoritatea companiilor respondente, în medie de până la 150 tone/an, deși aici suntem nevoiți să precizăm că mai mult de o treime dintre companii nu au răspuns.

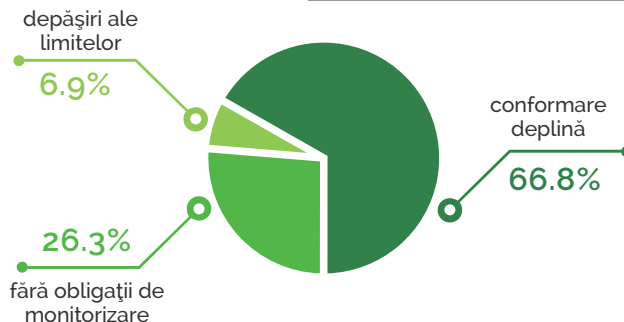
Evoluția volumelor de apă uzată evacuată în mediul înconjurător față de anul anterior

La fel ca și în cazul surselor de alimentare cu apă, și în cazul receptorilor apelor uzate, **70.6%** dintre companiile respondente **evacuează apele în rețelele municipale de canalizare**, cu sau fără **epurare în stațiile municipale**, 6.1% evacuează în râuri, iar 5.7% în lacuri. Este de remarcat faptul că 17.6% dintre companii au declarat că nu generează deloc ape uzate, o greșeală care ține de percepție, majoritatea firmelor din acest grup având activități de birou, în sectorul serviciilor.

În ceea ce privește **nivelul conformării legale** în domeniul evacuării apelor uzate, **93.1% dintre companii nu au avut nicio depășire a concentrațiilor admise la punctul de evacuare** în receptor (în stagnare față de ediția GBI 2016, dar cu o creștere substanțială a ponderii companiilor care generează doar ape uzate menajere, de la 6.6% în 2015 la 26.3%), iar **6.9%** au înregistrat **depășiri ale concentrațiilor de poluanți** în anul de raportare (jumătate față de GBI 2016).

Nivelul conformării legale la evacuarea apelor în receptori

Este surprinzător totuși că 18.8% dintre companii au raportat existența unor **măsuri obligatorii** în planurile de conformare sau programele de etapizare care nu au fost finalizate până la sfârșitul anului 2016, chiar dacă, cum am văzut mai sus, un număr redus de companii au înregistrat depășiri ale concentrațiilor de poluanți, fără a fi în mod necesar amendate de Garda de Mediu.

Analizând frecvența activităților de monitorizare a calității apelor la evacuarea în receptor, nicio companie nu a omis efectuarea cel puțin a unei campanii de monitorizare calitativă a efluenților, în timp ce numărul companiilor care nu au obligații de monitorizare a crescut de la 25.7% în 2015 la 35.3% în 2016. În cazul celorlalte companii, se constată că majoritatea au efectuat campanii lunare de monitorizare, frecvență tradițional utilizată de companiile din România și acceptată de autoritățile de reglementare drept suficientă, dacă luăm în calcul și volumele relativ de reduse de ape uzate evacuate în mediul înconjurător.

CONTAMINAREA SOLULUI/

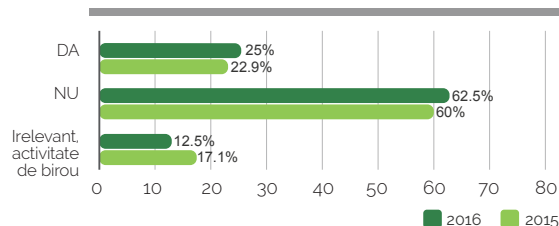
Contaminarea solului și implicit a apelor subterane nu este, în majoritatea cazurilor, vizibilă, ea fiind un proces care are loc prin acumularea în timp, progresiv, a unor cantități de poluanți care ajung să afecteze mediul înconjurător în multe modalități. În numeroase circumstanțe, costurile cu remedierea solului și a apelor subterane depășesc valoarea terenurilor sau activelor amplasate pe acele terenuri, motiv pentru care depistarea cât mai timpurie a poluării solului și/sau apelor subterane, prin evaluări periodice ale nivelului poluării, face parte din abordările convenționale printre companiile responsabile față de mediu. În general, companiile care utilizează și stochează substanțe chimice periculoase, combustibili fosili, deșeuri periculoase sau ape uzate industriale sunt expuse la riscuri mai mari de contaminare a solului.

În cadrul Green Business Index, am luat în considerare în primul rând **riscurile de contaminare a solului** – măsurate prin indicatori precum indicele de aglomerare a sitului și existența depozitelor subterane și supraterane de substanțe chimice, combustibili și/sau ape uzate. Astfel, 13.3% dintre companiile participante au un indice de aglomerare mai mare de 80% (și implicit riscuri mai mari de contaminare a solului) similar situației din ediția anterioară, 6.8% un indice de aglomerare

cuprins între 60 și 80%, 55.4% - un indice cuprins între 20 și 60% (corespunzător unor riscuri moderate și mici), și 26.7% au un indice de aglomerare mai mic de 20%, corespunzător unor riscuri de contaminare neglijabile, însă doar în condițiile în care companiile în cauză nu folosesc substanțe chimice periculoase. Din ultima categorie fac parte și companiile care au activități în sfera serviciilor și au doar operațiuni de birou, în cazul cărora riscurile de contaminare a solului sunt în bună măsură inexistente.

Referitor la existența depozitelor de substanțe chimice periculoase, combustibili și/sau ape uzate, **31.3% dintre companiile respondente dețin depozite subterane** și 11.1% dețin (și) depozite subterane cu potențiali contaminanți ai solului și ai apelor subterane, valori în creștere față de anul anterior, lucru evidențiat și de numărul în creștere de companii care utilizează materii prime clasificate drept periculoase.

Gradul de cunoaștere a nivelului de contaminare a solului și/sau apelor subterane

Față de ediția trecută, am constatat o creștere ușoară a numărului companiilor care și-au evaluat situația contaminării solului și/sau apelor subterane, însă doar un sfert dintre companii au efectuat cel puțin o evaluare a nivelului de poluare a solului și/sau a apelor subterane în amplasamentele proprii în ultimii 5 ani.

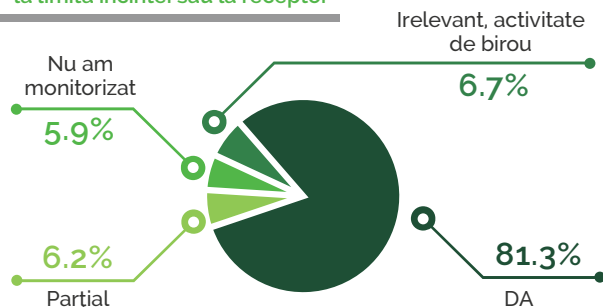
Spre deosebire ultimele două ediții GBI, dintre companiile participante, **4 companii au declarat că dețin un amplasament cu sol și/sau apă subterană declarate oficial drept contaminate.**

ALTE ASPECTE DE MEDIU/

Chiar dacă nu sunt prezente decât în situații rare, problemele de zgomot sau miros neplăcut generate în exteriorul amplasamentelor pot deveni critice în condițiile în care aceste impacturi au și receptori sensibili, precum zonele populate, grădinițe și școli, spitale, cămine de bătrâni, parcuri și zone destinate activităților recreative etc.

În ediția GBI 2017, 87,5% din companii au efectuat măsurători ale nivelului de zgomot la limita amplasamentelor deținute (în creștere semnificativă față de anul anterior, 50,3%), doar în cazul a 6,2% fiind depășite, ocazional, limitele admise conform actelor de reglementare. Trebuie remarcat și faptul că majoritatea companiilor sunt prezente în zone urbane, unde nivelul de zgomot ambiental este în mod convențional mai ridicat și adeseori sursele generatoare de zgomot sunt multiple.

Respectarea nivelului de zgomot la limita incintei sau la receptor

În ceea ce privește generarea de mirosuri neplăcute, 80% dintre companii au indicat că nu cauzează astfel de probleme în exteriorul amplasamentelor lor, însă și dacă acest lucru s-ar petrece, ar fi o problemă dificil de reglementat.

SENZITIVITATEA AMPLASAMENTULUI ÎN RELAȚIE CU RECEPTORII POTENȚIALI AI POLUĂRII/

Companiile care au operațiuni și active amplasate în zone cu receptori sensibili la poluare (de ex. zone locuite, zone declarate sensibile pentru poluarea aerului sau pentru nivelul de zgomot, zone cu resurse de biodiversitate protejate), prezintă riscuri mai mari de mediu în relație cu acești receptori și sunt nevoite să adopte măsuri de prevenire a poluării sau de compensare a efectelor asupra mediului, acolo unde prevenirea nu este posibilă din rațiuni tehnice și economice. Pe de altă parte, sensibilitatea și gradul de conștientizare a problemelor de mediu în rândul populației sunt în creștere, așa încât ignorarea acestor senzitivități putând conduce foarte rapid la practici ilegale sau care pot fi sancționate aspru de către stakeholderi, ca în de-acum celebrul caz Schweighofer.

În ce privește existența **receptorilor sensibili la poluarea generată de companii**, 76,5% dintre companiile respondente au susținut că amplasamentele lor **nu se află în apropierea unor astfel de receptori**, chiar dacă sunt situate în apropierea zonelor urbane, iar 23,5% că au astfel de receptori potențiali la distanțe mai mici de 3 km de amplasamentele companiei. Absența companiilor care nu își cunosc vecinii poate fi interpretată drept semnalul ochilor care încep să se deschidă pentru a privi mai atent dincolo de propria curte și propriile interese.

În ce privește desfășurarea activităților în zone declarate sensibile din punct de vedere al calității mediului, precum aglomerații urbane privind calitatea aerului, zone sensibile pe hărțile de zgomot, două companii au indicat situarea în astfel de zone, restul indicând că nu au activități în astfel de amplasamente.

În relație cu resursele de **biodiversitate sensibile** (zone protejate, arii Natura 2000 etc), o singură companie a indicat că desfășoară activități la mai puțin de 1 km de astfel de situri.

CONCLUZII

3. IMPACTUL ASUPRA MEDIULUI

În general, în ediția curentă a Green Business Index, s-a remarcat o îmbunătățire a performanțelor companiilor la aproape toate domeniile de analiză, comparativ cu ediția anterioară, singura excepție fiind apele uzate, unde am constatat o creștere a volumelor evacuate.

În ceea ce privește conformarea legală, am constatat, ca și la edițiile trecute ale GBI, o diferență semnificativă de percepție între companii și autoritățile de control cu privire la nivelul conformării legale, companiile fiind în general mai exigente în acest sens. Cu toate acestea, faptul că există încă destule companii care participă voluntar la competiție, dar care sunt amendate sau înregistrează situații de neconformare legală, arată că există încă multe firme pentru care evaluarea sistematică a conformării legale este încă o practică imatură, și că multe dintre companii au dificultăți în asigurarea nivelului de bază în performanțele de mediu.

În general, companiile nu s-au confruntat cu urgențe de mediu în anul de raportare, iar atunci când au avut de-a face cu astfel de situații, le-au închis în timp foarte scurt, aplicând instrumentele de planificare la urgențe existente în majoritatea companiilor, chiar și în cele care, conform legislației, nu au obligativitatea de a le adopta.

A crescut și numărul companiilor care au desfășurat exerciții de intervenție la urgențe de mediu, chiar dacă frecvența acestor exerciții a rămas să fie îmbunătățită în anii următori.

În privința managementului și monitorizării emisiilor atmosferice, am constatat un interes continuu al companiilor din România pentru reducerea acestora, atât în ceea ce privește concentrațiile la punctul de emisie sau evacuare în mediu, cât și în ceea ce privește cantitățile de poluanți transferați în mediul înconjurător. Aspectul cel mai interesant ține de faptul că, în majoritatea covârșitoare a cazurilor, aceste companii au adoptat măsuri de reducere a emisiilor fără să fie constrânse din punct de vedere legal sau fiscal. Un aspect care s-a îmbunătățit constant este activitatea de monitorizare a emisiilor.

În ceea ce privește situația contaminării solului și a apelor subterane, am observat o ușoară creștere a interesului companiilor pentru a cunoaște situația contaminării acestora în amplasamentele unde își desfășoară activități, însă la nivel practic, companiile mai au încă un drum lung de parcurs.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

4. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

FUNDAMENTAREA CHESTIONARULUI/

În cadrul acestui chestionar, companiile analizează eficiența implementării măsurilor de gestiune a deșeurilor, punând accent pe preocupările de minimizare a cantităților generate și pe cele de reducere a pericolozității acestora. Chestionarul evaluează, la nivel strategic, aspectele de politică, audit, planificare și conformare legală în managementul deșeurilor, și, la nivel practic, situația deșeurilor în companie și modul de gestionare a acestora.

Chestionarul este format din 22-23 indicatori, cu mici variații în funcție de sectorul economic, fiind împărțiți în 3 domenii de analiză:

- politică, audit, planificare și conformare în managementul deșeurilor
- situația generării deșeurilor în companie
- managementul și valorificarea deșeurilor.

REZULTATE GBI 2017/

TOP 3/

LOCUL 1

SC PANDORA PROD SRL

LOCUL 2

Nimet SRL

LOCUL 3

Preh Romania SRL

POLITICĂ, AUDIT, PLANIFICARE ȘI CONFORMARE ÎN MANAGEMENTUL DEȘEURILOR/

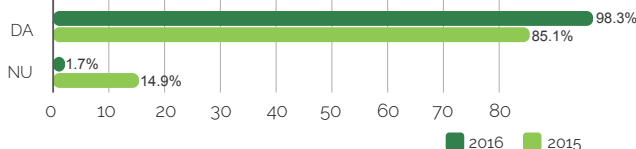
În strictă legătură cu circularitatea și eficiența în utilizarea resurselor, managementul deșeurilor reprezintă una dintre provocările cele mai mari pentru companiile de astăzi, în contextul creșterii semnificative a costurilor cu acestea și a interdicțiilor tot mai mari de a utiliza depozitarea finală sau incinerarea ca soluții de bază pentru orice categorie de deșeuri.

În acest context, devine important ca firmele să abordeze în mod sistematic managementul deșeurilor prin instrumente de evaluare și management sistematice, precum auditarea deșeurilor, adoptarea și implementarea de planuri de minimizare a acestora și monitorizarea constantă a performanțelor în domeniu.

În ediția GBI 2016, am urmărit să evaluăm fiecare din aceste aspecte, nu doar la nivel de politici sau strategii de management, ci și la nivelul performanțelor practice în implementarea acestora.

În ceea ce privește adoptarea de **politici specifice de management a deșeurilor** (sau includerea de obiective în acest domeniu în politica de mediu) am remarcat o creștere a proporției companiilor care au adoptate astfel de instrumente strategice, de la 85,1% în 2015 la 98,3% în 2016.

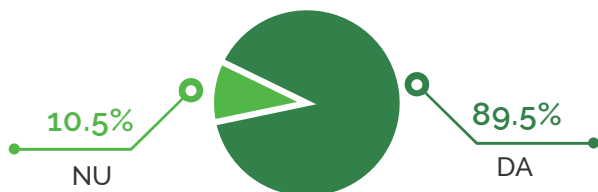
Companii cu politică sau obiective în managementul deșeurilor

În privința asumării de către companii a responsabilității pentru obiectivele asumate în domeniul managementului deșeurilor, am constatat continuarea percepției greșite privind asumarea responsabilității între companii (chiar dacă în scădere), 68.4% dintre companii indicând concentrarea acesteia pe umerii unei singure persoane – responsabilul cu managementul deșeurilor. Conform practicii internaționale, managementul de vârf al companiei este cel care poartă responsabilitatea pentru gestiunea deșeurilor, răspuns pe care l-au selectat 31% dintre companii, procent semnificativ mai mare decât în ediția precedentă a GBI.

Este totuși îmbucurător să constatăm interesul constant în creștere al companiilor participante pentru **auditarea periodică** a activităților care implică generarea și gestiunea deșeurilor, **89.5%** dintre companii indicând că au o **practică de auditare** (față de 76.1% în GBI 2016), chiar dacă nu toate au și efectuat un astfel de audit în anul de raportare (78.9%). Valorile rămân foarte pozitive dacă recunoaștem că legislația din România nu precizează obligativitatea de auditare a managementului deșeurilor decât pentru companiile care fac obiectul directivei privind emisiile industriale, fără însă a avea atașată o sancțiune pentru neconformare și fără a exista aprobat oficial un ghid privind auditul în managementul deșeurilor.

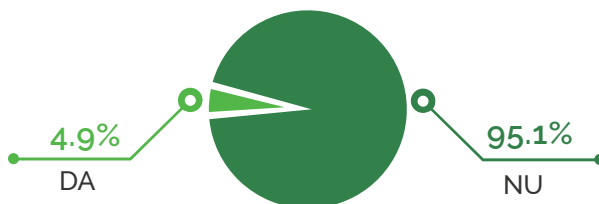
Auditarea periodică a activităților de management a deșeurilor în Companie

Situația s-a îmbunătățit și în privința măsurilor concrete de reducere a cantității și/sau toxicității deșeurilor în cadrul unui **plan de minimizare a deșeurilor**. În GBI 2017, **89.5%** dintre companiile participante au avut, în anul de raportare, adoptat un plan de minimizare a deșeurilor, și 73.7% dintre ele au și implementat măsuri concrete în acest an, în creștere substanțială față de ediția anterioară, puțin 40% s-au aflat în această situație. Aceste rezultate sunt, credem noi, efectul introducerii taxei la depozit și a regimului de taxare a deșeurilor de ambalaje.

În materie de conformare legală, **95%** dintre companiile participante nu au înregistrat în anul 2016 **nicio situație de neconformare**, și 3.5% înregistrând situații de neconformare nerezolvate până la sfârșitul anului de raportare.

Existența situațiilor de neconformare legală în managementul deșeurilor

SITUAȚIA GENERĂRII DEȘEURILOR/

Cunoașterea adecvată a situației deșeurilor generate în companie este primul pas – și cel mai important – către managementul responsabil al acestora. De aceea, pentru caracterizarea situației generării deșeurilor, am folosit indicatori precum diversitatea deșeurilor generate, cantitatea și evoluția cantității de deșeurii, și ponderea, cantitatea și evoluția cantității de deșeurii periculoase generate.

Astfel, în anul 2016, companiile participante la GBI au generat în mare parte (78.9%) între 5 și 8 categorii de deșeuri (o păstrare a profilului din anul anterior), 5.3% - între 3 și 4 categorii, și 15.8% - peste 8 categorii de deșeuri. În general, companiile aflate în prima grupă sunt cele din sectorul producție, celelalte situându-se în mod egal în celelalte sectoare.

Structura companiilor participante la GBI 2017 numărul de categorii de deșeuri generate

În ceea ce privește **monitorizarea deșeurilor**, toate companiile participante fac acest lucru, în principal prin instrumente orientate către **asigurarea conformării legale** (73.7%), în scădere față de anul trecut, însă există tot mai multe companii (26.3%) care folosesc instrumente de monitorizare mai complexe decât o impune legislația în vigoare.

Față de anul anterior, 43.8% dintre companiile participante au înregistrat creșteri ale **cantităților de deșeuri generate** (față de 35.9% în GBI 2016), 18.8% nu au înregistrat modificări, **31.1%** au raportat **scăderea cantităților de deșeuri**, iar 6.3% nu au putut aprecia cantitativ, deși au indicat că au adoptat un sistem de monitorizare a generării deșeurilor.

Evaluând în **valori normalizate**, situația stă sensibil destul de diferit, **40.1%** dintre companii înregistrând scăderi ale cantităților de deșeuri generate, în timp ce doar 27% au raportat creșteri ale acestora, semn că **planurile de minimizare a deșeurilor și-au atins, parțial, ținta de a îmbunătăți eficiența resurselor în aceste companii**. Este interesant de observat că și în ceea ce privește **indicatorii privind circularitatea**, același grup de companii a punctat cel mai bine.

În ceea ce privește **rata de generare a deșeurilor periculoase**, în GBI 2017 procentul companiilor care **nu generează astfel de deșeuri** a crescut față de ediția anterioară, de la **16.7%** la **23.5%**. Cu toate acestea, doar **o treime** dintre companiile respondente au indicat că, din totalul deșeurilor generate, cele periculoase reprezintă, în termeni de masă, **sub 5%** din acestea.

MANAGEMENTUL ȘI VALORIFICAREA DEȘEURILOR/

În acest domeniu de analiză, companiile și-au evaluat performanțele de mediu urmărind indicatori precum rata de **colectare selectivă**, ponderea cantitativă a deșeurilor eliminate sau valorificate prin diferite filiere, exportul de deșeuri periculoase și existența stocurilor de deșeuri pe amplasament la finele anului de raportare.

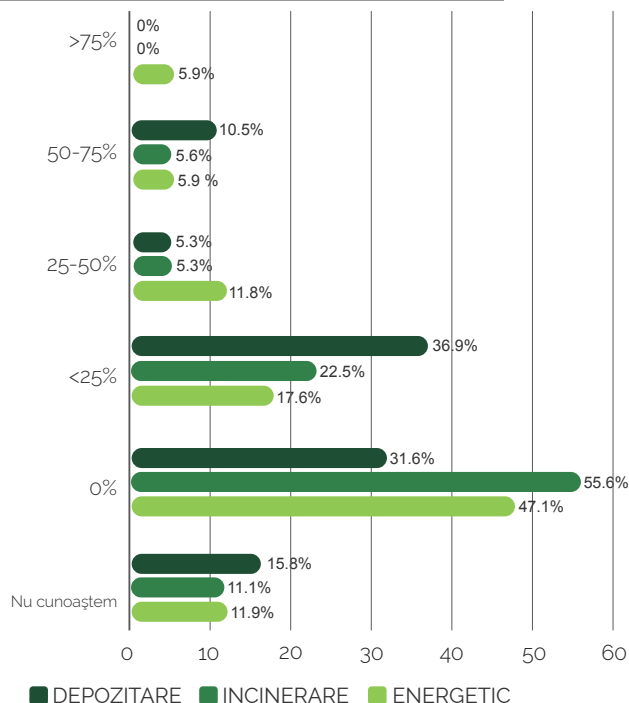
Este esențial ca firmele să realizeze, în primul rând, colectarea selectivă în mod eficient pe amplasamentele sale sau acolo unde își desfășoară activitățile, aceasta fiind o practică esențială pentru orice companie care își gestionează eficient deșeurile, creând premisele pentru rate bune de valorificare a deșeurilor. În ediția curentă a Green Business Index, numărul companiilor cu **rată de colectare selectivă de peste 75%** raportat la cantitatea totală generată în anul de raportare a scăzut la **70.6%**. În același timp, 11.8% au avut rată de colectare între 50 și 75%, iar 17.6% o rată de colectare între 25 și 50%.

Rata de colectare selectivă în companii

În ceea ce privește **eliminarea finală**, am constatat o situație similară ediției anterioare, **31.6%** dintre companii nefolosind această filieră pentru **nici una din categoriile de deșeuri**. În același timp, **55.6%** dintre companii **nu folosesc deloc incinerarea sau co-incinerarea** ca filieră de management a deșeurilor, respectiv 47.1% filiera de valorificare energetică.

Eliminarea finală prin depozitare, incinerare sau valorificare energetică a deșeurilor

Situația este substanțial diferită în ce privește celelalte filiere de valorificare (R2-R9), 72.3% dintre companii valorificând prin aceste filiere minimum 25% din cantitățile de deșeuri generate, procent semnificativ mai mare decât cel de la ediția anterioară (47.5%), semn că firmele s-au concentrat pe identificarea soluțiilor de valorificare cu

valoare adăugată mare, și nu pe cele de eliminare finală.

Dincolo de aceste progrese, rămâne o medie de 11-15% dintre companii care nu cunosc aceste date din punct de vedere cantitativ, ceea ce pune sub semnul întrebării eficiența instrumentelor de monitorizare și evidență a deșeurilor generate.

În ceea ce privește exportul de deșeuri periculoase, semn al inexistenței soluțiilor de tratare și eliminare pe plan local, am constatat cu surprindere că peste 20% dintre companiile participante au făcut export de deșeuri periculoase în anul de raportare, în creștere substanțială față de anul anterior (cca. 7%).

Analizând numărul companiilor care au acumulat stocuri importante de deșeuri pe amplasamentele lor la finele anului de raportare, indiciu al inabilității de a le gestiona eficient și la timp, am observat o scădere a numărului de companii care nu au avut astfel de probleme, de la 53.5% în 2015 la 44.4% în 2016, foarte probabil reflectând mediul tot mai complex al situației din piața serviciilor de managementul deșeurilor.

CONCLUZII

4. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

În general, situația companiilor în ceea ce privește managementul deșeurilor poate fi caracterizată drept acceptabilă, multe dintre companiile participante având adoptate politici și obiective în domeniu, chiar dacă acestea sunt în mare măsură focalizate pe conformarea legală sau dirijate de cerințe legale ori constrângeri ale pieței serviciilor de managementul deșeurilor. Acesta este, de altfel, unul dintre chestionarele cu rată de răspuns foarte bună din partea companiilor, întrucât este și un domeniu ceva mai bine reflectat în reglementările legale, iar companiile dețin suficiente date pentru a răspunde la întrebările acestuia.

Un aspect constatat în această ediție a proiectului este creșterea numărului de companii care folosesc instrumente de monitorizare a activităților de management a deșeurilor mai complexe decât este impus prin legislația în vigoare.

Una din surprizele ultimelor trei ediții a fost procentul mare de companii care își auditează periodic activitățile de management a deșeurilor.

O altă situație care reliefează un progres important este că, în GBI 2017, proporția companiilor care generează un număr mare de categorii de deșeurii a scăzut semnificativ, facilitând astfel gestiunea mai ușoară și mai puțin costisitoare a acestora.

O constatare îmbucurătoare a fost aceea a creșterii implicării companiilor tot mai mult în filierele de valorificare a deșeurilor, în detrimentul proceselor de eliminare finală, chiar dacă, statistic vorbind, numărul companiilor care au acumulat stocuri de deșeurii neprocesate/nevalorificate la finalul anului de raportare a crescut simțitor față de anul precedent.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

5. CLĂDIRI ȘI SPAȚII VERZI

FUNDAMENTAREA CHESTIONARULUI/

În cadrul acestui chestionar, companiile participante au avut ocazia să evalueze performanțele de mediu asociate ocupării și utilizării clădirilor și a spațiilor în care își desfășoară activitățile, evidențiind în mod particular aspectele ce țin de eficiența energetică și amprenta ecologică a acestora, tratând aspecte precum sensibilitatea localizării, eficiența energetică, designul și materialele de construcții, aspectele de confort și aspectele de mediu.

Punctele forte ale acestui chestionar sunt reprezentate de întrebările referitoare la măsurile concrete de utilizare eficientă a energiei și a surselor regenerabile de energie în clădiri, unele aspecte de mediu particulare, precum și designul și certificarea ecologică a clădirilor.

Chestionarul este alcătuit din 47-48 indicatori, în funcție de sectorul economic, grupați în 10 domenii de analiză, astfel:

- senzitivitatea amplasamentului
- caracteristicile generale ale clădirilor și amplasamentelor
- certificarea verde a clădirilor
- designul și materialele de construcție pentru clădiri
- utilizarea energiei în clădiri
- confortul clădirilor
- aspecte de mediu
- concepția și gestiunea spațiilor verzi
- satisfacția ocupanților clădirilor
- costurile și beneficiile asociate programelor de clădiri și spații verzi.

REZULTATE GBI 2017/

TOP 3/

LOCUL 1
SC Hutchinson SRL
LOCURILE 2-3
Nu se acordă

SENZITIVITATEA AMPLASAMENTULUI/

Amplasarea clădirilor și a zonelor în care companiile își desfășoară activitățile, îndeosebi în relație cu vecinătățile, serviciile și facilitățile publice, rețelele de transport în comun și zonele rezidențiale utilizate de angajați are directă legătură cu anumite impacturi asupra mediului, îndeosebi în ceea ce privește emisiile din trafic și sensibilitatea vecinătăților la activități intense din amplasamentele companiilor.

După cum s-a precizat în cadrul analizei statistice de la capitolele anterioare, cea mai mare parte a companiilor participante la Green Business Index au **amplasamentele localizate în zone urbane** sau în apropierea acestora, având vecinătăți imediate industriale și/sau comerciale (38.9%) și rezidențiale (33.5%), iar 27.6% au vecinătăți cu folosințe predominant agricole, și nici una terenuri forestiere.

În mod surprinzător totuși, chiar dacă sunt situate în zone urbane (sau, mai precis, periurbane), totuși **61.2%** dintre companii nu au amplasamentele localizate în **proximitatea imediată a facilităților și serviciilor publice** (de ex. școli, grădinițe, centre comerciale, spitale, cantine, parcuri), ceea ce arată că, deși lucrează în companii situate în zone urbane, angajații acestora se află la distanțe de peste 500m față de aceste facilități și servicii publice de care populația comunităților respective beneficiază. Situația este confirmată atunci când analizăm proximitatea amplasamentelor companiilor față de zonele locuite de angajați, care determină și anvergura planurilor de mobilitate și nivelul emisiilor din traficul generat de mobilitatea angajaților. Astfel, 23.5% dintre companii au amplasamentele situate la distanțe de până la 1 km față de zonele locuite de angajați, în timp ce 34.4% sunt situate la distanțe de până la 5 km, și restul de 41.2% la distanțe mai mari de 5 km.

În ce privește **deservirea amplasamentelor de rețelele publice** de transport și mobilitate, **58.9%** dintre companiile participante au mai mult de 25% din amplasamente localizate la distanțe de până la 500m față de aceste rețele, fapt care poate contribui la reducerea emisiilor rezultate din transportul și mobilitatea angajaților, atunci când aceștia se folosesc de aceste funcțiuni urbane.

CARACTERISTICILE GENERALE ALE CLĂDIRILOR ȘI AMPLASAMENTELOR/

În acest domeniu, am analizat indicatori precum suprafața ocupată de clădiri raportată la suprafața totală a amplasamentului, așezarea clădirilor în amplasament după funcțiuni, în vederea optimizării acestuia, și integrarea în infrastructura comunității.

Suprafața ocupată de clădiri raportată la suprafața totală a amplasamentului reprezintă un indicator al eficienței utilizării amplasamentului, dar și al integrării funcționale în amplasament și a disponibilității amplasamentului pentru alte utilizări, inclusiv pentru amenajarea de spații verzi.

În acest sens, **35.3%** dintre companiile participante au un **indice de aglomerare** mai mare de 80%, 11.8% un indice de aglomerare cuprins între 60 și 80%, 40.1% - un indice cuprins între 20 și 60%, și 12.8% au un indice de aglomerare mai mic de 20%.

În ce privește **separarea după funcțiuni a amplasamentului** (de ex. spațiile de birouri, cantina și spațiile pentru funcțiuni sociale – separate față de spațiile de producție), 84.6% dintre companiile chestionate au răspuns afirmativ, restul negativ, semn că firmele au căutat să își optimizeze spațiile în funcție de folosințe, deși în sectorul serviciilor, companiile optează mai degrabă pentru clădiri multifuncționale.

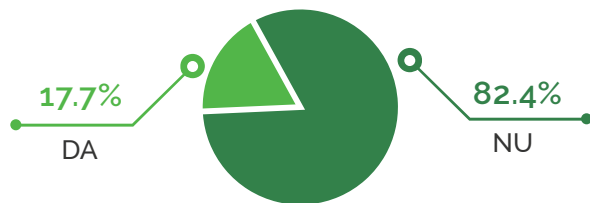
CERTIFICAREA VERDE A CLĂDIRILOR/

Fiind un domeniu destul de puțin explorat în România, certificarea verde a clădirilor începe să crească și în țara noastră, ca și interesul pentru clădirile verzi.

Chiar dacă existența unei certificări verzi presupune, în esență, o evaluare a multora din indicatorii utilizați în aproape toate domeniile de analiză din acest chestionar, totuși echipa GBI a dorit să recompenseze în mod deosebit pe acele companii care nu doar au adoptate programe de clădiri verzi, ci și au căutat recunoașterea acestor eforturi prin certificarea independentă a clădirilor lor, în conformitate cu diferite standarde internaționale, precum LEED, BREEAM sau alte scheme de certificare.

În ediția 2017 a Green Business Index, **82.4% dintre companiile participante nu au avut nici una dintre clădiri certificate**, ceea ce reflectă menținerea unui **interes scăzut** al firmelor din România pentru conceptul de clădire verde, cel mai probabil datorită lipsei conștientizării beneficiilor.

Companii care dețin sau folosesc clădiri certificate

DESIGNUL ȘI MATERIALELE DE CONSTRUCȚIE PENTRU CLĂDIRI/

În evaluarea caracterului ecologic al unei clădiri, aspectele cele mai importante luate în considerare țin de designul și funcțiunile acesteia, ca și materialele de construcții și întreținere utilizate. Atunci când la construcția clădirii se folosesc materiale provenite din reciclare, materiale care pot fi reciclate la sfârșitul duratei de folosință a clădirii, materiale care nu au fost extrase pentru prima dată din mediul natural sau materiale de construcții care nu conțin substanțe periculoase, putem afirma că avem de-a face cu o clădire construită din materiale ecologice. Cu toate acestea, conceptul de clădire verde presupune și un design adecvat, care să maximizeze factori precum iluminatul natural sau economia de energie.

În cadrul GBI, ceea ce am remarcat este că majoritatea companiilor (61.1%) au indicat că nu cunosc informații despre **tipurile de materiale ecologice utilizate în construcția clădirilor**, restul indicând următoarele alternative:

- substanțe chimice nepericuloase – 22.8%
- materiale reciclabile – 27.5%
- materiale extrase din surse locale – 34.1%
- sol pentru umpluturi rezultat de la șantiere sau lucrări din vecinătate – 18.3%

Cea mai plauzibilă explicație este că aceste companii folosesc clădiri vechi, așa încât nu dețin informații suficiente privind construcția lor.

Dacă ar fi în situația de a realiza reabilitări la clădirile lor, companiile ar utiliza cu prioritate un mix de **criterii foarte variate legate** de selecția materialelor de construcție, cele mai importante fiind pericolozitatea substanțelor utilizate și distanța până la sursa acestora.

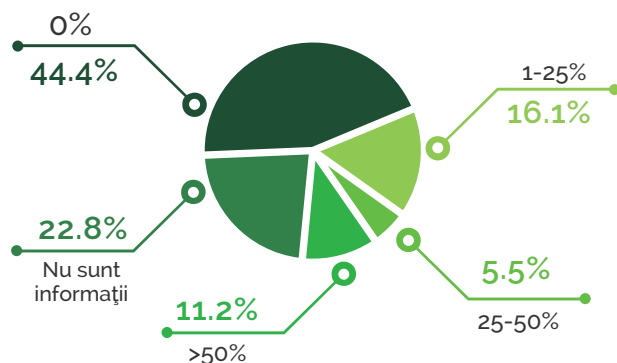
Criterii utilizate în selecția materialelor de construcție a clădirilor în cazul lucrărilor de reabilitare

În ceea ce privește **proporția materialelor provenind din reciclare** utilizate în clădiri, ca și a celor reciclabile și a materialelor "virgine" (extrase prima dată din mediul natural) și folosite la construcții, majoritatea companiilor au răspuns că **nu dețin astfel de informații** (72.2%, 61.6%, respectiv 50.1% din totalul respondenților), ceea ce consolidează concluzia că, în general, companiile cunosc puține informații legate de materialele de construcții utilizate la clădirile deținute, valorile fiind chiar în creștere față de ediția anterioară a GBI.

Având în vedere că aproape o treime dintre companii nu cunosc dacă la construcția clădirilor lor s-au utilizat substanțe sau preparate chimice periculoase (de ex. azbest), rezultă că este necesară o documentare mai bună care să le pregătească pentru situațiile în care vor fi nevoite fie să abandoneze (și să demoleze) clădirile sau să realizeze reabilitări la acestea. Situația este, statistic, relativ diferită când analizăm utilizarea acestor substanțe pentru întreținerea clădirilor, în acest caz, doar 22.8% dintre companii indicând că nu cunosc informații specifice, cantitative, legate de utilizarea acestor substanțe, iar 44.5% au afirmat că nu folosesc astfel de substanțe.

Proporția utilizării substanțelor chimice periculoase pentru întreținerea clădirilor

Deșeurile rezultate din lucrările de construcții sunt gestionate conform unui plan prestabilit în cazul a 72.2% dintre companiile participante la GBI, în creștere față de ediția anterioară (63%), restul companiilor neavând adoptat un plan de management a deșeurilor din construcții și demolări.

Designul clădirilor reprezintă unul din aspectele foarte importante în atingerea performanțelor optime pentru clădirile verzi, influențând aproape orice indicator de performanță în construcția, funcționarea și demolarea clădirii.

Iată răspunsurile companiilor participante la GBI 2017 în ceea ce privește tehnicile și soluțiile de design ecologic utilizate pentru clădirile lor, prin comparație cu valorile de la ediția anterioară:

- iluminare naturală – 70.6% (2016) vs. 55.2% (2015)
- utilizare flexibilă – 52.9% vs. 24.2%
- design solar pasiv – 11.8% vs. 6.9%
- ventilație și/sau condiționare naturală – 41.2% vs. 37.9%
- pereți și/sau acoperișuri verzi – 0% vs. 4.3%
- nici una – 23.5% vs. 41.4%.

Este remarcabil faptul că, deși cu un ritm mai lent, totuși interesul companiilor pentru designul ecologic al clădirilor lor crește.

UTILIZAREA ENERGIEI ÎN CLĂDIRI/

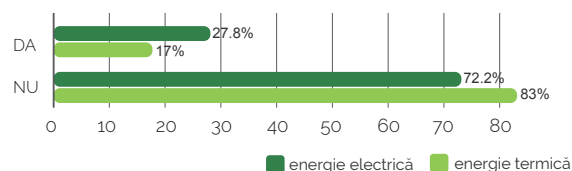
Consumul de energie electrică și termică reprezintă unul dintre principalii indicatori de performanță ai clădirilor, acesta generând, în anumite cazuri, principalul impact de mediu, chiar dacă nu direct, ci prin intermediul emisiilor de gaze cu efect de seră și gaze de combustie la furnizorul/ producătorul de energie electrică și termică.

Astfel, o companie verde în acest domeniu va fi una care va utiliza surse de energie regenerabilă, va monitoriza și controla consumurile de energie, va folosi sisteme de iluminat eficiente energetic, va implementa, acolo unde este rezonabil, sisteme sau instrumente de management energetic inclusiv la funcțiunile clădirilor, va audita în mod sistematic clădirile și va implementa măsuri de eficiență energetică.

La fel ca în cazul indicatorului echivalent de la chestionarul "Utilizarea resurselor", și în cazul acestui chestionar, majoritatea companiilor participante la Green Business Index 2017 (72.2%) nu folosesc surse de energie regenerabilă pentru acoperirea necesarului de energie electrică, procentul celor care acoperă, chiar și parțial, acest consum din surse regenerabile, scăzând chiar de la 24% la circa 10% față de anul precedent.

În cazul încălzirii spațiilor interioare ale clădirilor, **aproximativ jumătate dintre companii** realizează aceasta prin arderea - directă sau indirectă - a combustibililor fosili, 11% utilizează energia reziduală din procese tehnologice pentru încălzirea clădirilor, de exemplu prin recuperarea de căldură din procesele industriale, o treime se alimentează din rețelele publice de termoficare, în timp ce **doar 6%** își acoperă acest necesar energetic din **surse regenerabile de energie termică**.

Utilizarea surselor de energie electrică și termică neconvenționale

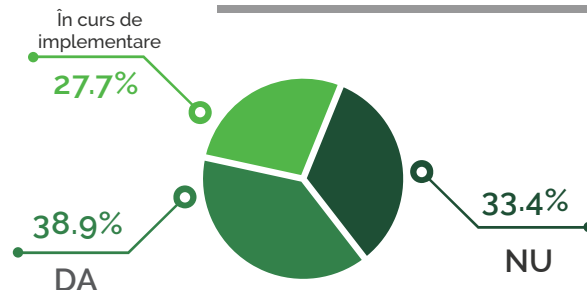
În mod inevitabil, și prepararea apei calde menajere utilizată la funcțiunile normale ale clădirilor se face preponderent prin arderea **combustibililor fosili** (72.9%), urmată, la mare distanță, de utilizarea echipamentelor de tip instant pe energie electrică (16.1%) și de doar 5.5% din surse regenerabile (ex. solară, geotermală).

Monitorizarea consumurilor energetice aferente clădirilor se face în mare parte separat de celelalte folosințe energetice de pe amplasamente (**61.2%**), fapt care poate ajuta la identificarea unor soluții de eficiență energetică la nivelul clădirilor, mai ales că mai mult de jumătate dintre aceste companii monitorizează consumurile energetice nu doar la nivelul întregii clădiri, ci și detaliat, pe categorii de consumatori de energie din clădiri.

Astfel de soluții - precum **iluminatul eficient energetic** - au fost aplicate în 2016 în peste **60%** dintre companiile respondente, în timp ce, în ce privește **adoptarea sistemelor de management energetic** a cunoscut o creștere în rândul companiilor, de la **28.6%** în ediția anterioară **la 39%**, o creștere bună pentru un domeniu nu foarte popular.

De asemenea, 63% dintre companii au efectuat **auditori energetice** la clădirile utilizate, în creștere spectaculoasă față de anul anterior (34%).

Adoptarea/aplicarea sistemelor de management energetic pentru clădiri

Devine evident faptul că potențialul de dezvoltare și oportunitățile sunt încă foarte importante în această arie de performanță.

CONFORTUL CLĂDIRILOR/

În ce privește confortul clădirilor, indicatorii urmăriti includ calitatea și intensitatea iluminatului, umiditatea, temperatura interioară și nivelul de zgomot interior. În lipsa unor instrumente de control adecvate, problemele legate de confortul clădirii pot să nu fie evidente, așa încât este recomandabilă încurajarea angajaților să furnizeze opiniile lor cu privire la aspectele enumerate.

Situația folosirii **sistemelor de control a iluminatului interior** (de exemplu sisteme de reglaj automat a luminozității interioare, pentru maximizarea utilizării luminii solare, sau sistemele de declanșare automată, pe bază de senzori, a întrerupătoarelor) arată că există un **potențial uriaș pentru îmbunătățiri** în rândul companiilor. În cadrul Green Business Index, doar **41.2%** dintre companiile respondente au folosit în anul de raportare astfel de echipamente sau sisteme, chiar dacă numărul acestora **a crescut ușor** față de ediția anterioară.

În ceea ce privește monitorizarea calității aerului în clădirii (temperatura, umiditatea, calitatea aerului interior, nivelul luminozității), **27,8% dintre companiile participante au indicat că nu monitorizează niciun indicator de confort**, în creștere față de ediția precedentă, în timp ce 16% monitorizează doar o parte din acești indicatori, iar 56% îi urmăresc pe toți. Referitor la **nivelul zgomotului interior**, un factor de stres important când vorbim despre confortul clădirii, **peste 80%** din companiile participante au indicat că monitorizează nivelul de zgomot, chiar dacă nu în mod sistematic, celelalte presupunând doar că nivelul de zgomot interior nu depășește limitele de suportabilitate.

ASPECTE DE MEDIU/

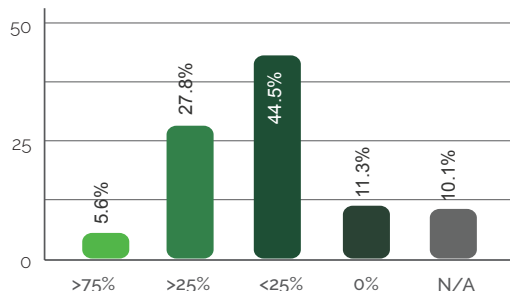
Cele mai des întâlnite probleme directe de mediu legate de clădirile non-industriale sunt emisiile atmosferice, utilizarea substanțelor cu efect distrugător asupra stratului de ozon (în special în instalații de aer condiționat și refrigerare), consumul și pierderile de apă, caracterul potabil al acesteia, colectarea și utilizarea apei pluviale, colectarea și managementul deșeurilor.

De multe ori, companiile ignoră să ia în considerare aceste aspecte, focalizându-se pe sursele de poluare importante, de proces, însă în anumite circumstanțe, această atitudine poate fi interpretată de către angajați ca fiind o nepăsare față de condițiile lor de muncă și o abordare selectivă a problemelor de mediu, ceea ce îi poate demotiva în timp.

În cazul **emisiilor atmosferice** rezultate din activitățile non-industriale ale clădirilor, 22% dintre companii au declarat că nu au avut în anul 2016 emisii directe, în timp ce 51,5% au avut emisii din 1-3 categorii, iar restul emisii poluante din peste 3 categorii de poluanți. În 45% din cazuri, **aceste surse de emisii nu sunt monitorizate**.

Analizând **utilizarea agenților de refrigerare și condiționare care au efect asupra stratului de ozon** (de ex. freoni), am observat că 10% dintre companii nu își cunosc situația (similar cu GBI 2016), dar mai ales că 77,8% dintre companiile participante încă utilizează astfel de substanțe, semn că există un potențial uriaș pentru înlocuirea cu freoni ecologici.

Utilizarea agenților de refrigerare și condiționare cu efect asupra stratului de ozon

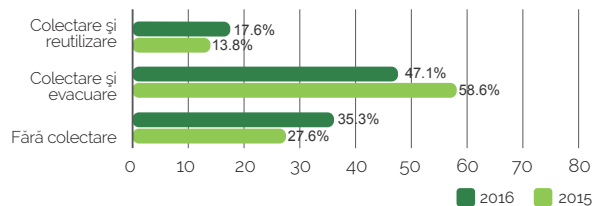

Situația **consumului specific de apă** pentru folosințele non-industriale ale clădirilor arată că există și în acest domeniu oportunități substanțiale de îmbunătățire. Astfel, **25% dintre companii nu își monitorizează** și nu cunosc date legate de aceste consumuri, 18,6% consumă între 20 și 80 m³/angajat/an, și 56,3% - sub 20 m³/angajat/an.

Față de anul trecut, a crescut numărul companiilor care au adoptat programe de **identificare sistematică a pierderilor de apă în folosințele legate de clădiri (44%)** iar jumătate folosesc **echipamente și instalații sanitare ecologice**.

În ceea ce privește **colectarea și utilizarea apelor pluviale**, doar 17% dintre companiile participante colectează și utilizează apele pluviale (chiar dacă a crescut față de ediția anterioară), punând astfel mai puțină presiune pe sursele de alimentare cu apă, în timp ce 47,1% le colectează și le evacuează la rețeaua de canalizare ori la emisar.

Colectarea și reutilizarea apei pluviale

La capitolul **gestiunea deșeurilor rezultate din utilizarea clădirilor**, tot mai multe companii (94.4% în GBI 2017 față de 83.3% în GBI 2016) au implementate sisteme de colectare selectivă a acestora, restul colectând doar pentru o parte a deșeurilor. Aceleași companii au adoptate planuri de management a deșeurilor, ceea ce arată că firmele care nu fac colectarea selectivă a deșeurilor, nu au nici posibilitatea de a implementa planuri de management a acestor deșeuri.

CONCEPȚIA ȘI GESTIUNEA SPAȚIILOR VERZI/

Chiar dacă principalul indicator referitor la spațiile verzi utilizat în asociere cu clădirile este mărimea acestora raportată la suprafața totală a amplasamentului, acest indicator este adesea însoțit de o analiză asupra speciilor de plante utilizate pentru amenajarea spațiilor verzi, a habitatului inițial și a celui post-construcție, precum și asupra utilizării substanțelor chimice pentru întreținerea acestor spații.

În cadrul GBI 2017, 27.9% dintre companii au spații verzi amenajate care ocupă mai mult de 40% din suprafața totală a amplasamentelor, iar 39% sub o zecime din suprafața ocupată.

În ceea ce privește păstrarea habitatului preexistent și utilizarea speciilor de plante native la amenajarea spațiilor verzi, o treime dintre companii au planificat amenajarea lor în mod profesionist, utilizând un specialist în domeniu, având ca obiectiv să păstreze cât mai mult din caracteristicile și speciile habitatului local, în creștere evidentă față de anul precedent (20.6%). 50.1% dintre companii cred că folosesc doar specii locale, fără a fi sigure de acest lucru, iar restul fie folosesc doar specii importate, fie un mix între acestea și cele autohtone.

În același timp, **89% dintre companii nu folosesc niciun fel de substanțe chimice periculoase pentru întreținerea spațiilor verzi proprii**, iar doar 5.5% folosesc doar substanțe chimice periculoase, situație de asemenea mult îmbunătățită față de ediția anterioară.

SATISFAȚIA OCUPANȚILOR CLĂDIRILOR/

Măsurarea nivelului de satisfacție a ocupanților clădirilor poate fi, în multe situații, punctul de plecare pentru implementarea multor măsuri care să "înverzească" clădirile utilizate de companii. Angajații care folosesc spațiile de lucru știu de cele mai multe ori care sunt sursele de pierderi de apă, care sunt oportunitățile pentru economisirea consumurilor de energie, care sunt nevoile pentru îmbunătățirea confortului clădirii și sunt de cele mai multe ori încântați să fie parte la inițiativele companiei privind colectarea separată a deșeurilor.

Dintre companiile participante la GBI 2017, un număr în creștere (55% în 2016 vs. 48.3% în 2015) au avut în anul de raportare implementat un **sistem de măsurare a nivelului satisfacției utilizatorilor clădirilor**, cifră foarte bună dacă luăm în considerare statistica majorității celorlalți indicatori de performanță de la acest chestionar.

COSTURILE ȘI BENEFICIILE ASOCIATE PROGRAMELOR DE CLĂDIRI ȘI SPAȚII VERZI/

Odată cu monitorizarea costurilor și beneficiilor asociate implementării programelor sau măsurilor de clădiri și spații verzi, chiar dacă se poate ca ele să nu evidențieze un bilanț net pozitiv, companiile pot să își concentreze acțiunile în acest domeniu către obiective cu impact financiar tangibil.

Ca și la ediția anterioară, am constatat **o rată scăzută de răspuns** la întrebările de la acest domeniu de analiză (9-13%), motiv pentru care prelucrarea lor statistică este considerată ca lipsită de reprezentativitate. Cu toate acestea, concluzia care se poate trage este că, foarte probabil, această rată scăzută de răspuns se datorează absenței datelor sau dificultății de a calcula costurile, dar mai ales beneficiile financiare asociate programelor și măsurilor vizând "înverzirea" clădirilor utilizate de companii.

CONCLUZII

5. CLĂDIRI ȘI SPAȚII VERZI

Cu toate că rezultatele generale la acest chestionar sunt modeste comparativ cu alte domenii de evaluare a performanțelor de mediu, am putut remarca progresul multor companii în înțelegerea indicatorilor de performanță și a semnificației lor, cât și în adoptarea unor măsuri cu caracter practic pentru ameliorarea performanței clădirilor.

Deși în ce privește recunoașterea oficială a eforturilor de „înverzire” a clădirilor, participanții la Green Business Index au manifestat un interes în scădere pentru utilizarea schemelor de certificare verde a clădirilor, totuși am notat în această ediție o creștere a interesului pentru măsuri practice de îmbunătățire a performanțelor lor. De exemplu, s-a dublat numărul companiilor care au adoptat măsuri de flexibilizare a utilizării clădirilor lor, semn că doresc să se adapteze cât mai rapid la schimbările din piețele proprii. În același timp, a crescut substanțial interesul companiilor pentru implementarea de sisteme de management energetic și pentru aplicarea acestora la funcțiunile clădirilor non-productive.

Cu toate acestea, o mare parte a companiilor rămân dependente de sursele de energie convenționale (combustibili fosili). În același timp, multe dintre ele și-au îmbunătățit managementul deșeurilor la nivelul clădirilor, inclusiv prin colectarea selectivă a deșeurilor și prin minimizarea folosirii substanțelor chimice de sinteză pentru întreținerea clădirilor și a spațiilor verzi.

Un aspect de mediu rămas și în această ediție destul de neglijat este cel al utilizării substanțelor care afectează stratul de ozon (freoni) în echipamentele de condiționare a aerului, mare parte a companiilor rămânând la soluțiile clasice, deși și-au arătat interesul pentru introducerea elementelor de design solar pasiv și de condiționare naturală a clădirilor și spațiilor de lucru.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

6. ACHIZIȚII VERZI

FUNDAMENTAREA CHESTIONARULUI/

Chestionarul "Achiziții Verzi" oferă companiilor posibilitatea de a-și evalua performanțele în aplicarea politicii și a practicilor lor de achiziții respectând principiile protecției mediului înconjurător și protejându-și astfel reputația pe lanțul de furnizori. Chestionarul s-a dovedit a fi un adevărat test de conformare a companiilor cu cerințele noii ediții a standardului ISO 14001, care pune un accent important pe abordarea sustenabilității pe întreg lanțul valoric.

Chestionarul este alcătuit din 18 întrebări care abordează atât indicatori sistemici, manageriali, cât și indicatori operaționali referitori la achizițiile verzi.

ELEMENTE STRATEGICE ÎN ACHIZIȚIILE VERZI/

Adoptarea și implementarea politicii de mediu a unei companii în relația cu furnizorii și contractorii ei reprezintă punctul de plecare în abordarea holistică a sustenabilității pe lanțul valoric și este adesea un indicator al maturității implementării sistemelor de management de mediu în acea companie. În plus, eficiența aplicării acestora în cadrul lanțului de furnizori oferă o diagnoză bună pentru caracterizarea interesului real al firmei pentru o reputație de companie verde pe tot ciclul de viață al produselor sau serviciilor oferite și pentru maximizarea beneficiilor de afaceri și de mediu.

În consecință, această secțiune a chestionarului urmărește să identifice dacă firmele participante la Green Business Index 2017 au adoptat o politică de achiziții verzi sau obiective ce țin de sustenabilitate pe lanțul valoric în politica de mediu.

Pe de altă parte, ca și în cazul sistemelor de management de mediu, existența în sine a politicii de achiziții verzi nu reprezintă un scop în sine, ea trebuind comunicată, aplicată unei proporții cât mai mari de furnizori și implementată prin diferite instrumente, ținând cont de motivațiile, obiectivele strategice și nivelul de profunzime pe care companiile în cauză și-l doresc în dezvoltarea unor programe de sustenabilitate în relație cu furnizorii.

REZULTATE GBI 2017/

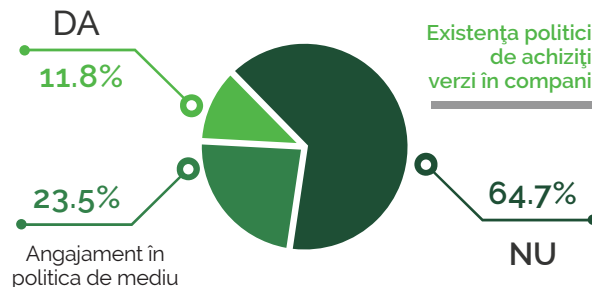
TOP 3/

LOCUL 1

Autolog Greenline SRL

LOCURILE 2-3

Nu se acordă

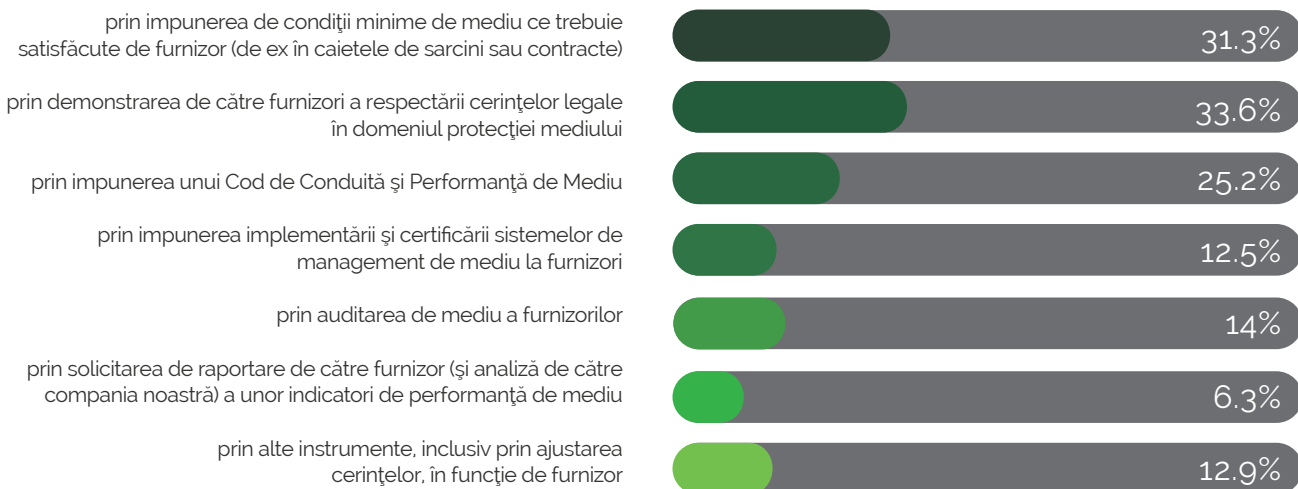
Astfel, numărul companiilor care au adoptat oficial o politică de achiziții verzi sau care au inclus în politica de mediu elemente strategice privind **promovarea sustenabilității în lanțul de furnizori** a crescut ușor față de anul anterior, de la circa 33% până la 35,3%. Creșterea este încă foarte redusă, având în vedere faptul că noua ediție a standardelor ISO 14000 impunând obligativitatea extinderii ariei de aplicare a obiectivelor de mediu pe lanțul valoric.

În ceea ce privește **disponibilitatea acestor politici pentru publicul larg** și organizațiile neguvernamentale (care ar avea astfel posibilitatea să sancționeze eventualele probleme de mediu ale furnizorilor), doar **64%** dintre companiile cu o astfel de politică au răspuns afirmativ, arătând că aceste companii au înțeles și ideea de transparență față de stakeholderi în legătură cu aceste inițiative, deocamdată voluntare.

Dintre companiile care au dezvoltat politici de achiziții verzi, **70%** le aplică la peste jumătate din furnizori, procent în creștere importantă față de edițiile anterioare ale GBI.

Întrebată cu privire la **instrumentele utilizate pentru punerea în practică a politicilor de achiziții verzi**, companiile participante au răspuns printr-o varietate de alternative, după cum se poate observa în graficul de mai jos.

Ceea ce putem observa este că firmele s-au concentrat pe a se asigura că furnizorii și contractorii respectă cerințele legale, fiind expresia caracterului timpuriu al acestor instrumente pe lanțul valoric.

În ceea ce privește **profundzimea implicării companiilor** în impunerea cerințelor de achiziții verzi în relație cu furnizorii, 41.2% dintre companii au indicat că se concentrează pe a comunica aceste cerințe contractorilor și la a le introduce în contracte sau specificații de produs, iar 6.1% au declarat că, în afara comunicării cerințelor și introducerii lor în contracte, ele solicită furnizorilor să își facă evaluări periodice ale performanțelor de mediu, pe baza unor chestionare furnizate de companie. Un procent mai mic (5,7%) efectuează și controale periodice la furnizori, cerând acestora să corecteze aspectele de neconformare identificate.

Motivațiile pe care companiile le au în adoptarea și promovarea obiectivelor și programelor de sustenabilitate pe lanțurile valorice sunt indicatorul determinării companiilor în a implementa cu succes aceste inițiative. Astfel, în GBI 2017, cele mai des menționate motivații au fost următoarele:

- **20%** - lansarea pe piață a unor produse verzi/mai ecologice ca urmare a cerințelor pieței pentru astfel de produse sau inovarea de produse verzi;
- **45.1%** - protejarea reputației Companiei și a valorii mărcilor noastre;
- **22%** - reducerea costurilor cu materiile prime, energia; creșterea productivității muncii;
- **65%** - reducerea amprentei ecologice a companiei.

În ceea ce privește aspectele de mediu tratate în instrumentele practice sau procedurile de achiziții verzi, s-a constatat o diversitate de preocupări ale companiilor respondente, astfel:

- **22.4%** - emisiile atmosferice, inclusiv emisiile de gaze cu efect de seră ca urmare a activităților furnizorilor;
- **33.4%** - consumul de combustibili și utilizarea combustibililor alternativi de către furnizori;
- **38.2%** - consumul de energie și utilizarea surselor de energie regenerabilă la furnizori;
- **26.8%** - utilizarea de către furnizori a substanțelor chimice periculoase;

■ **46.6%** - toxicitatea materiilor prime utilizate de furnizori.

■ **60.8%** - situațiile de încălcare a prevederilor legale de mediu de către furnizori și implicațiile practice ale acestora (de ex amenzi, suspendarea autorizațiilor, plata unor compensații sau daune etc.).

REZULTATELE APLICĂRII POLITICILOR DE ACHIZIȚII VERZI/

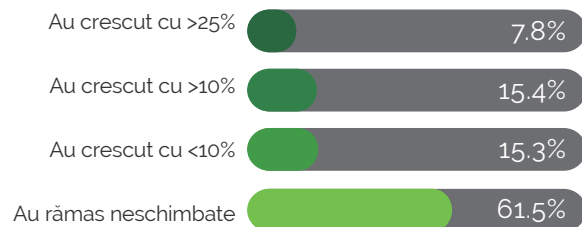
Rezultatele aplicării politicii de achiziții verzi și a instrumentelor de îmbunătățire a performanțelor de mediu la nivelul furnizorilor au fost analizate printr-un set de indicatori diferiți în funcție de nivelul de implicare a companiilor în relație cu furnizorii și în funcție de nivelul de control pe care ele doresc să îl aibă asupra performanțelor de mediu ale acestora.

În general, companiile se rezumă la indicatori precum valoarea totală a achizițiilor verzi, raportată la valoarea totală a achizițiilor companiei, numărul de furnizori cu sisteme de management de mediu implementate sau numărul de furnizori cu urgențe de mediu sau amenzi de mediu în anul de raportare.

Totuși, în ultimii ani, pe măsura creșterii gradului de implicare a companiilor în relație cu furnizorii lor, tot mai multe companii raportează și indicatori precum numărul de furnizori asupra cărora compania a realizat audituri de mediu sau numărul de furnizori care au implementat măsuri corective ca urmare a auditurilor de mediu ale companiei sau comandate de companie și realizate de consultanți independenți. Auditarea de mediu a furnizorilor este adesea singura modalitate eficientă de verificare a performanțelor de mediu ale acestora sau a gradului de îndeplinire de către ei a cerințelor și standardelor companiilor în domeniul achizițiilor verzi. O parte dintre companii fac aceste audituri prin resurse proprii, altele prin intermediul organizațiilor sau experților externi.

În ce privește **volumului achizițiilor verzi** în anul de raportare și evoluția acestuia față de anul precedent, 56.3% dintre companiile respondente nu au fost în măsură să furnizeze informații la acest indicator, semn că, cel mai probabil, nu îl măsoară. Din restul companiilor, **62.5%** au aplicat cerințe de achiziții verzi pentru **mai mult de jumătate din achizițiile** din anul de raportare (măsurate valoric), nici una dintre companiile participante neînregistrând scăderi ale volumului de achiziții verzi față de anul anterior, ci, în mare parte, creșteri.

Dinamica achizițiilor verzi în companii

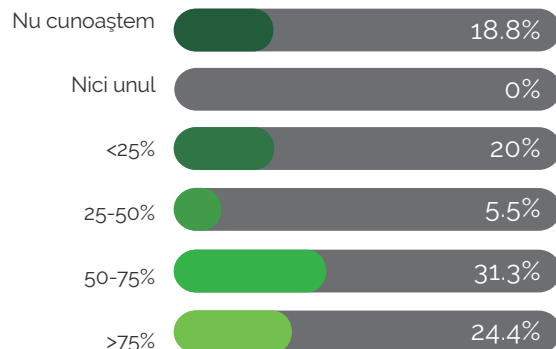
Analizând influența pe care companiile o exercită asupra performanțelor de mediu ale furnizorilor, rezultatele lasă încă loc de îmbunătățire substanțială. Astfel, **43.8%** dintre companiile participante la GBI 2017 au indicat că **nu influențează performanțele de mediu** sau nivelul de conformare cu legislația de mediu, și nici modalitatea în care ei produc și furnizează produsele către companie, iar 37.5% că exercită o influență mică în acest sens.

În cazul **nivelului de conformare** a furnizorilor cu cerințele de bază ale companiilor în materie de achiziții verzi, rezultatele arată o evoluție foarte lentă, sub așteptările noastre.

Astfel, **18.8%** dintre companii au indicat că **nu cunosc** care este numărul furnizorilor lor care au implementat **sisteme de management de mediu**, iar jumătate dintre companii nu au realizat niciun audit de mediu sau evaluare a conformării legale la furnizori.

Cu toate acestea, dintre companiile care au efectuat audituri de mediu la furnizori, 83% au și solicitat acestora să ia măsuri de corecție vizând anumite aspecte de mediu de interes, în creștere substanțială față de anul anterior.

Numărul de furnizori cu sisteme de management de mediu implementate

Cu toate aceste progrese, rămâne destul de mult de realizat în consolidarea comunicării între companii și furnizorii lor pe acest domeniu, întrucât 50.5% dintre companiile participante nu au putut indica dacă printre furnizorii lor sunt și companii care au înregistrat incidente de mediu sau care au fost amendate pentru încălcarea legislației de mediu în anul de raportare, procent asemănător (62.5%) și în cazul întrebării legate de furnizorii care au divergențe în relație cu comunitățile locale, divergențe care au la bază probleme de mediu sau poluare generată de companie. Având în vedere aceste rezultate, a fost normal ca 87.6% dintre companii să raporteze că nu a fost cazul să înceteze colaborarea cu vreun furnizor pentru motive de încălcare a legislației sau cerințelor de mediu relevante. Așadar, mai este mult de lucru în acest domeniu și credem că edițiile viitoare ale GBI vor marca o îmbunătățire a situației.

CONCLUZII

6. ACHIZIȚII VERZI

Promovarea obiectivelor de mediu la nivelul furnizorilor rămâne un domeniu de relativ pionierat pentru companiile din România, însă credem că el oferă oportunități extraordinare pentru perioada următoare.

Deși numărul companiilor care au adoptate politici și instrumente de încurajare a achizițiilor verzi este în constantă creștere, performanțele practice care rezultă din aplicarea acestora lasă încă de dorit.

Din acest motiv, odată cu trecerea acestui domeniu în zona de obligații ale companiilor care au implementate și certificate sisteme de management de mediu conform ISO 14001, multe dintre companiile din România vor fi nevoite să acorde o atenție sporită sustenabilității pe lanțul furnizorilor, altfel vor risca pierderea certificărilor.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

7. TRANSPORT SUSTENABIL

FUNDAMENTAREA CHESTIONARULUI/

Domeniul transportului sustenabil este, probabil, unul dintre cele mai vizibile modalități prin care vedem zi de zi cum lumea în care trăim este transformată. În cadrul acestui chestionar, companiile își pot evalua sustenabilitatea în ceea ce privește activitățile lor de transport, adesea generatoare de impacturi de mediu ignorate sau neevaluate corespunzător, doar pentru că, în multe cazuri, activitățile nu se petrec înaintea ochilor managerilor.

Astfel, în cadrul Green Business Index, sunt analizate modurile și mijloacele de transport din cadrul companiilor, cu impact direct și indirect asupra mediului, existența și eficiența sistemelor de management a mobilității, vechimea parcului de vehicule, clasa de poluare etc.

În afara faptului că este un instrument de evaluare a performanțelor, acest chestionar este și un instrument de conștientizare și promovare a transportului sustenabil în companii, ajutându-le să devină mai conștiente cu privire la impactul activităților de transport asupra mediului.

În GBI 2017, am introdus unii indicatori care să aducă mai multă tangibilitate ideilor concrete de îmbunătățire a performanței, precum consumul de energie asociat activităților de transport. Deși rata de participare la aceste întrebări a fost relativ scăzută, suntem convinși că viitorul va arăta diferit.

Chestionarul conține până la 23 de indicatori (în funcție de sector) referitori la aspecte de mediu care țin de transportul angajaților și, după caz, al materiilor prime și al produselor companiilor.

REZULTATE GBI 2017/

LOCURILE 1-3 NU SE ACORDĂ

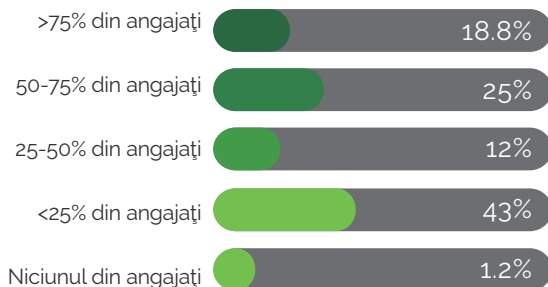
TRANSPORT DE ANGAJAȚI/PERSOANE/

În analiza sustenabilității activităților și a infrastructurii și dotărilor de transport a angajaților sau persoanelor, chestionarul GBI s-a concentrat pe indicatori precum ponderea modurilor de transport ecologice în totalul modurilor de transport utilizate de companii, gradul de implicare a companiilor în motivarea angajaților de a utiliza modalități de transport ecologice, eforturile practice ale companiilor de a pune la dispoziția angajaților astfel de mijloace și, evident, gradul de înnoire a flotei pentru transportul angajaților. În plus, pentru companiile din sectorul logisticii și transporturilor, au fost luați în același timp în considerare indicatori precum consumul de combustibil asociat parcului de vehicule (măsurat în echivalent energie) respectiv clasa de emisii a vehiculelor din parcul pentru pasageri.

În ceea ce privește **utilizarea de către angajați a mijloacelor de transport ecologice**, precum, transportul public, bicicleta, vehiculele hibride sau electrice, 43,8% dintre companiile respondente au indicat că, în anul de raportare, peste jumătate din angajații lor au folosit consecvent astfel de mijloace de transport, în creștere evidentă față de anul anterior.

Alte 55% sunt companii care au raportat că mai puțin de jumătate dintre angajați utilizează mijloacele de transport ecologice, și doar 1.2% nu folosesc deloc astfel de mijloace de transport.

Utilizarea consecventă de către angajați a mijloacelor de transport ecologice

În multe cazuri, principala piedică în calea folosirii mijloacelor de transport ecologice este lipsa infrastructurii specifice în amplasamentele proprii, precum rasteluri securizate de biciclete, sisteme de încărcare a bateriilor vehiculelor electrice etc.

Față de ediția anterioară a proiectului, am remarcat o scădere a proporției companiilor care au dezvoltat elemente de infrastructură în sprijinul transportului ecologic (50.3% față de 38.2% în ediția GBI 2016), dar a scăzut numărul de companii care le aveau în curs de amenajare (de la 8.8% în GBI 2016 la 6.3% în GBI 2017).

Cu toate acestea, cifrele rămân destul de mari dacă luăm în considerare faptul că în multe situații, eforturile companiilor nu sunt însoțite de cele ale autorităților locale, astfel încât angajații să poată folosi mijloacele de transport ecologice fără piedici pe tot parcursul traseului de la domiciliu la locul de muncă.

În același timp, simpla existență a infrastructurii nu garantează că aceasta este utilizată de angajați, dacă aceștia nu sunt stimulați de către companii, prin scheme de motivare, programe de educație sau punerea la dispoziție a anumitor mijloace de transport (de ex. închirierea gratuită de biciclete, decontarea costurilor cu transportul public, încurajarea inițiativelor de "car sharing" etc.).

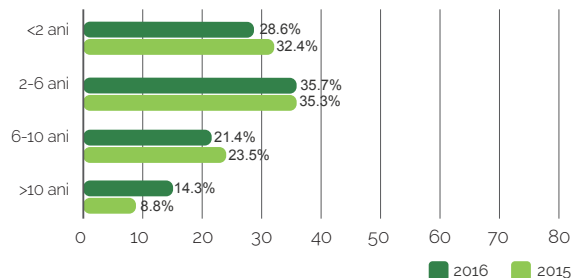
În cadrul GBI 2017, 23.5% dintre companiile participante (în creștere importantă față de anul trecut) au folosit în anul de raportare un sistem de stimulente pentru încurajarea transportului ecologic, 35.3% dintre companii încurajează angajații să utilizeze transportul public în comun (inclusiv prin decontarea cheltuielilor aferente), dar 41.2% nu au implementat nicio măsură de stimulare a angajaților pentru transportul ecologic.

În companiile cu amplasamente de mari dimensiuni, intensitatea activităților de transport intern poate determina impacturi de mediu semnificative. În consecință, asigurarea unei infrastructuri care să încurajeze transportul utilizând mijloace ecologice, economice, poate aduce beneficii semnificative companiilor, inclusiv financiare. Puțin peste jumătate din companii au indicat existența unor măsuri concrete în vederea reducerii consumului de energie asociat acestor activități de transport.

În ceea ce privește gradul de instruire al angajaților pentru utilizarea transportului sustenabil, s-a menținut un procent mare (52.3%) de companii care au desfășurat în anul de raportare sesiuni de instruire pentru diferite proporții ale angajaților proprii.

Un indicator tangibil în ce privește sustenabilitatea activităților de transport este structura parcului auto pentru persoane, în funcție de vechimea vehiculelor folosite. Față de ediția anterioară a Green Business Index, am remarcat o scădere a proporției companiilor care au un parc auto mai nou, numărului companiilor al căror parc auto are vechime de peste 10 ani crescând sensibil față de anul precedent.

Evoluția parcului auto pentru transport de persoane/angajați în 2014-2015, după vechime

În ce privește clasa Euro a vehiculelor din această categorie, un procent surprinzător de companii (52%) au raportat că **mai mult de jumătate din parcul auto** se încadrează în **clasele Euro V și VI**, 39% că majoritatea vehiculelor din dotare sunt în clasa Euro IV, în timp ce 6% în clase inferioare.

TRANSPORT DE MĂRFĂ, MATERII PRIME ȘI PRODUSE/

În anumite companii (precum cele din sectorul logisticii și transporturilor), impactul de mediu generat de sistemele de transport de marfă și materii prime poate fi principala modalitate de manifestare a acestuia în acele companii, mai ales când avem de-a face cu bunuri de larg consum, pentru care volumele transportate sunt foarte mari.

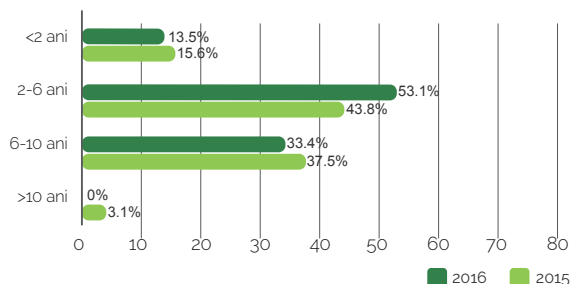
În evaluarea performanțelor de mediu aferente sistemelor de transport de marfă și materii prime, chestionarul GBI s-a concentrat pe analiza surselor de energie și combustibili utilizate pentru mijloacele și echipamentele de transport, a consumului de energie și combustibili, a echipării corespunzătoare a acestora pentru a genera un impact minim asupra mediului atât în interiorul amplasamentelor companiilor, cât și în afara acestora, dar și a gradului de înnoire a flotei auto destinată transportului de marfă, materii prime și produse.

În ceea ce privește **utilizarea energiei din surse neconvenționale sau regenerabile** pentru mijloacele de transport din această categorie, doar 22.4% dintre companiile participante au raportat că folosesc energie din astfel de surse, valoare în scădere față de ediția anterioară a GBI.

Transferul produselor către clienți poate fi forma principală de manifestare a impactului asupra mediului în anumite companii. De aceea, concepția acestora și implementarea soluțiilor de transport ecologic pe această componentă a sistemelor de transport este vitală. În ediția GBI 2017, **54.5%** dintre companii au raportat că **folosesc astfel de sisteme de transport**, în creștere față de anul anterior, deși aproape jumătate nu aplică astfel de soluții decât pentru mai puțin de 40% din volumul de bunuri transportate.

Structura parcului auto pentru transportul de marfă, materii prime și produse după vechime s-a îmbunătățit ușor față de ediția GBI 2016. Astfel, a crescut ușor numărul companiilor care au un parc de vehicule de vechime medie, în detrimentul celor cu vehicule vechi de peste 10 ani.

Evoluția parcului auto pentru transport de bunuri în 2014-2015, după vechime

În ce privește clasa Euro a vehiculelor din această categorie, situația este relativ diferită de cea a vehiculelor pentru pasageri. Astfel, doar **37.5% dintre companii** au raportat că **mai mult de jumătate din parcul auto** se încadrează în **clasele Euro V și VI**, 29% că majoritatea vehiculelor din dotare sunt în clasa Euro IV, iar restul în clase inferioare.

CONCLUZII

7. TRANSPORT SUSTENABIL

Remarcăm și în această ediție GBI progresele companiilor din România în domeniul transportului sustenabil, semnalate mai ales prin interesul manifestat de companii pentru programele și acțiunile concrete de stimulare și implicare a angajaților în folosirea soluțiilor de transport sustenabil.

Chiar dacă mai rămân mulți indicatori în care sunt necesare îmbunătățiri (precum investițiile în infrastructura pentru transport ecologic), totuși trebuie să constatăm progresul companiilor în ceea ce privește motivarea angajaților, sau chiar în înnoirea parcurilor de vehicule destinate deopotrivă transportului de angajați și bunuri.

Cu toate acestea, credem că există încă loc de îmbunătățiri în toate domeniile, un procent destul de mare de companii utilizând autovehicule cu vechime medie și mare, în mare parte în clase Euro IV sau inferioare, în cazul vehiculelor pentru transportul mărfurilor.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

RECOMANDĂRI /

PENTRU COMPANIILE /

Chiar dacă interesul companiilor din România pentru evaluarea și îmbunătățirea performanțelor de mediu utilizând instrumentele Green Business Index nu a crescut foarte mult, ceea ce am putut remarca în ediția 2017 a fost o creștere în utilizarea acestora, ceea ce s-a reflectat și într-o imagine mai clară asupra performanțelor acestor companii. Totuși, ar fi de dorit ca firmele să privească mai mult dincolo de oportunitatea de răsplătire a eforturilor lor în sustenabilitate, și să analizeze mai atent ceea ce rapoartele noastre le indică privind aspectele forte și domeniile unde mai pot face îmbunătățiri.

Întrucât domeniile de evaluare unde companiile au punctat cel mai slab au fost cele non-tradiționale, precum clădirile verzi, transportul sustenabil și achizițiile verzi, le recomandăm companiilor să caute mai atent oportunități de îmbunătățire în mod particular în aceste domenii, pentru a trece, în obiectivele și realizările lor în sustenabilitate, dincolo de simpla conformare legală.

Mai mult – și poate chiar mai important – companiile ar trebui să acorde o importanță deosebită felului cum folosesc resursele, un domeniu unde punctele strânse în evaluarea performanțelor de mediu sunt încă foarte puține. Anterior, nu există viitor pentru companiile care nu analizează atent aceste domenii de performanță de mediu, iar companiile occidentale se mișcă foarte repede în această direcție, utilizând sustenabilitatea ca pe motor al inovației și creșterii competitivității.

Am recomanda companiilor să intensifice eforturile lor în managementul apei (chiar dacă apa este încă ieftină în România) și cel al energiei, dar și în a căuta soluții practice pentru diminuarea utilizării substanțelor chimice periculoase prin înlocuirea lor cu materiale sau substanțe mai puțin dăunătoare, dacă nu chiar ecologice. De altfel, rezultatele relativ slabe obținute de majoritatea companiilor în domeniul circularității, chiar dintre cele care au strâns puncte bune în alte domenii, subliniază că este imperativ ca firmele să gândească pro-activ față de resursele pe care le consumă pentru a realiza produsele sau serviciile lor.

Una dintre căile de a îmbunătăți performanțele de mediu și de a identifica oportunități deosebite pentru a crește competitivitatea se găsește nu atât în propria „ogradă”, pe cât mai sus, pe lanțul valoric al produselor și serviciilor, la furnizorii și contractorii companiilor. De altfel, noi credem că este imposibilă concepția ecologică a produselor și serviciilor, după principiile economiei circulare, reducerea amprentei de carbon și creșterea competitivității fără promovarea sustenabilității pe întreg ciclul de viață al produselor/serviciilor. Așa cum am subliniat și la edițiile anterioare, nu există viitor pentru companiile care nu analizează atent aceste domenii de performanță de mediu, iar companiile occidentale se mișcă foarte repede în această direcție, utilizând sustenabilitatea ca pe motor al inovației și creșterii competitivității.

PENTRU ORGANIZAȚIILE PATRONALE ȘI ORGANIZAȚIILE NON-GVERNAMENTALE/

Față de ediția anterioară a Green Business Index, am constatat o ușoară creștere a implicării companiilor în relație cu organizațiile non-guvernamentale de mediu și cu ceilalți stakeholderi, chiar dacă angajarea lor în proiecte comunitare de mediu încă suferă. De aceea, considerăm că aceste rezultate ar trebui să încurajeze aceste organizații să se implice mai mult în dialogul cu firmele, și în dezvoltarea comună de proiecte spre beneficiul tuturor.

De asemenea, recomandăm organizațiilor patronale, companiilor și organizațiilor non-guvernamentale de mediu să inițieze parteneriate pentru proiecte de mediu sectoriale, mai ales în sectoare puțin reglementate, precum construcțiile, transporturile și logistica, agricultura sau serviciile, pentru a stimula îmbunătățirea performanțelor de mediu în aceste domenii unde brațul legii este mai slab. De asemenea, se pot imagina chiar programe de extensie pentru companiile mici și mijlocii sau pentru agricultori, programe care, cu bani puțini, pot aduce îmbunătățiri substanțiale în ce privește calitatea mediului înconjurător.

PENTRU AUTORITĂȚILE DE MEDIU/

Întrucât credem că leadership-ul autentic include, prin definiție, ideea de conducere prin exemplu, credem că a venit momentul ca autoritățile publice și mai ales companiile și regiile publice să facă pasul înainte și să își transparentizeze situația performanțelor în sustenabilitate. Iar aici legiuitorul ar trebui să intervină prin reglementări clare și prin deschiderea oportunităților pentru organizațiile non-guvernamentale de mediu să dezvolte proiecte împreună cu companiile care oferă serviciile publice.

În anumite domenii, precum achizițiile verzi, clădirile verzi și utilizarea resurselor, autoritățile pot să introducă instrumente fiscale sau financiare de sprijin pentru companiile care investesc în aceste domenii, instrumente pentru care există cadru legal de bază, dar pentru care nici un guvern de până acum nu a manifestat un interes concret de transpunere în practică.

De asemenea, credem că este necesar ca autoritățile din domeniul protecției mediului, mai ales la nivel local, să dezvolte programe de consiliere a companiilor înainte de a le controla și amenda. Nu este de ascuns faptul că relația dintre autorități și companii este privită și în prezent ca una de ostilitate, atitudine destul de străină în țările occidentale, unde sunt dezvoltate programe comune cu instituțiile de învățământ și companiile de consultanță, precum serviciile de extensie, oferirea de granturi pentru auditarea independentă de mediu sau energetică a companiilor, oferirea de instrumente informatice și suport pentru evaluarea conformării legale și altele. Acestea sunt și recomandările noastre pentru autoritățile de mediu din România în acest domeniu.

[< ÎNAPOI LA CUPRINS](#)

GreenRevolution
be a part of it

Adresa: Intrarea Valului, Nr. 2, Sector 1, București;

Tel: 021 310 3 97; **Fax:** 021 316 28 23; **Website:** www.greenrevolution.ro

 www.facebook.com/asociatiagreenrevolution